

Vandområder i Gladsaxe Kommune i 2012

Orbicon, december 2012

Rekvirent

Gladsaxe Kommune
By- og Miljøforvaltningen
Rådhus Alle 7
2860 Søborg
Lene Madsen
Telefon 39 57 59 21
E-mail tmflma@gladsaxe.dk

Rådgiver

Orbicon A/S
Jens Juuls Vej 16
8260 Viby J
Telefon 29 26 02 90
E-mail pngr@orbicon.dk

Sag	1321200044
Projektleder	Per Nissen Grøn
Kvalitetssikring	Gitte Spanggaard
Figurer	Kirsten Nygaard
Fotos	Per Nissen Grøn
Revisionsnr.	1
Udgivet	December 2012

Vandområder i Gladsaxe Kommune i 2012

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Sammenfatning.....	3
2	Formål med undersøgelsen	5
3	Vandområdernes beliggenhed	6
4	Undersøgelsens metoder	11
5	Oversigt over plante- og dyrearter	13
5.1	Vegetation.....	13
5.2	Smådyr.....	14
5.3	Padder	15
5.4	Krybdyr.....	16
5.5	Ynglefugle	16
5.6	Fisk og pattedyr	17
6	Søer i Bagsværd langs Bagsværd Sø	18
6.1	Sø nr. 19, Aldershvile Slotspark ved Bagsværd Sø.....	18
6.2	Vandområde nr. 19A i Aldershvile Slotspark ved Bagsværd Sø	21
6.3	Vandområde nr. 19B i Aldershvile Slotspark ved Bagsværd Sø	24
7	Søer i Bagsværd i Værebrosområdet	27
7.1	Sø nr. 37, Kronquist Sø i Bagsværd i Værebrosområdet	27
8	Søer i Buddinge.....	31
8.1	Sø nr. 66, Gorkisøen i Gladsaxe.....	31
9	Søer i Gyngemosen.....	35
9.1	Sø nr. 73, Søndre Gyngemose i Gyngemosen	35
9.2	Sø nr. 74, Nordre Gyngemose i Gyngemosen.....	39
9.3	Sø nr. 75, Vandområde i Nordre Gyngemose i Gyngemosen.....	43
10	Søer i Høje Gladsaxe Park.....	46
10.1	Sø nr. 76, Vestre Bøgebjerg Engsø i Høje Gladsaxe Park	46
10.2	Sø nr. 77, Vandområde vest for Bøgebjerg Engsø i Høje Gladsaxe Park	49
10.3	Sø nr. 78, Bøgebjerg Engsø i Høje Gladsaxe Park	52
10.4	Sø nr. 79, Østre Bøgebjerg Sø i Høje Gladsaxe Park	56
10.5	Sø nr. 80, Vandområde ved Bøgebjerg Engsø i Høje Gladsaxe Park.....	60
10.6	Sø nr. 81, Vandområde nord for Bøgebjerg Engsø i Høje Gladsaxe Park	63
10.7	Sø nr. 82, Kratersøen i Høje Gladsaxe Park	66
10.8	Sø nr. 83, Vandområde nord for kratersøen i Høje Gladsaxe Park	69
10.9	Sø nr. 84, Lundegård Sø ved Høje Gladsaxe Park	72
11	Referencer.....	75

1 Sammenfatning

I 2012 er der gennemført en undersøgelse af naturforholdene i 17 vandområder i Gladsaxe Kommune. De 15 af vandområderne ligger i Gyngemosen, Høje Gladsaxe Park og Aldershvile Slotspark. Desuden omfatter undersøgelsen Gorkisøen i Buddinge og Kronquist Sø i Værebrosområdet. Alle vandområderne er omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3, og indgår i Gladsaxe Kommunes plan om, at de naturbeskyttede arealer skal undersøges mindst hvert 10. år.

Undersøgelsen omfatter således 17 beskyttede vandhuller, damme og småsøer, der er undersøgt for plante- og dyreliv, dvs. en detaljeret undersøgelse og beskrivelse af vandområdernes vandplanter, smådyr, padder, krybdyr og ynglefugle. Samtidig er vandområdernes miljøtilstand beskrevet, og der er foretaget en vurdering af naturværdien og behovet for pleje. Hvert vandområde er undersøgt i april, maj og august 2012.

Undersøgelsen viser, at en del af vandområderne er klarvandede og har en veludviklet undervandsvegetation. Enkelte af disse kan leve op til en generel målsætning om et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv. De fleste af vandområderne kan imidlertid ikke opfylde denne målsætning som følge af især uklart vand, ringe forekomst af undervandsplanter, et tykt næringsrigt dyndlag på bunden, udtørring samt tilgroning med sumpplanter og træer.

Disse vandområder har behov for naturpleje i varierende omfang. Det omfatter en forbedring af vandkvaliteten ved oprensning af den næringsrige dyndbund og nedsættelse af næringsstofindholdet i det tilstrømmende vand. For de stærkt tilgroede vandområder er det nødvendigt at fjerne sumpplanter og træbevoksninger langs bredden, så de kan blive lysåbne igen. Enkelte af de mest lavvandede vandområder har også behov for en øget vandtilførsel.

Ved undersøgelsen blev der registreret 20 arter af undervandsplanter, hvoraf den mest sjældne er kransålalgen stjernestråd, der var ret hyppig i Gorkisøen. Her blev også fåtalligt fundet den forholdsvis sjældne kransålalge bugtet glanstråd. Af ualmindelige sumpplanter registreredes bl.a. kærmysse og kalmus i vandområder i Aldershvile Slotspark. En del af vandområderne har en undervandsvegetation, som både er artsrig og veludviklet.

I de fleste vandområder blev der fundet et moderat artsrigt smådyrsliv og i enkelte af vandområderne et meget artsrigt. Det var kun enkelte uklare eller hurtigt udtørrende vandområder, som havde et artsfattigt smådyrsliv. Der blev registreret en række ualmindelige arter af guldsmede, vandtæger, biller og snegle. Bl.a. lille kærguldsmed, kileplet-mosaikguldsmed, dværgrygsømmer, tværstribet vandkalv, sneglen *Lymnaea glabra* og lille bønnemusling.

Der blev registreret i alt 6 ynglende arter af padder, hvilket omfattede skrubtudse, butsnudet frø, spidssnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander og stor vandsalamander. Af disse er spidssnudet frø og stor vandsalamander strengt beskyttede EU-arter, og de ynglende i knap halvdelen af vandområderne. Disse havde generelt mange ynglende paddearter, idet der var 15 ud af de 17 vandområder, som havde tre eller flere paddearter.

Af krybdyr blev der registreret 3 arter, således snog, stålorm og almindeligt firben. Snogen observeredes i eller omkring vandområder i Gyngemosen, Høje Gladsaxe Park og Aldershvile Slotspark. Desuden observeredes stålorm og al-

mindeligt firben alle tre steder. Snog var tilsyneladende forholdsvis udbredt i områderne, mens stålorm formentlig kun var fåtalligt tilstede, og almindeligt firben syntes at være udbredt.

Der blev registreret 12 ynglende fuglearter, som er knyttet til vandområder. Af disse er vandrikse og græshoppesanger ualmindelige ynglefugle, som begge blev registreret i eller ved mosesøer i Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park. De mest udbredte og almindeligste ynglefugle var gråand, blichøne, grønbenet rørhøne og rørspurv, der hver for sig ynglede i mere end halvdelen af vandområderne. Desuden ynglede grågås og rørsanger i en del af vandområderne.

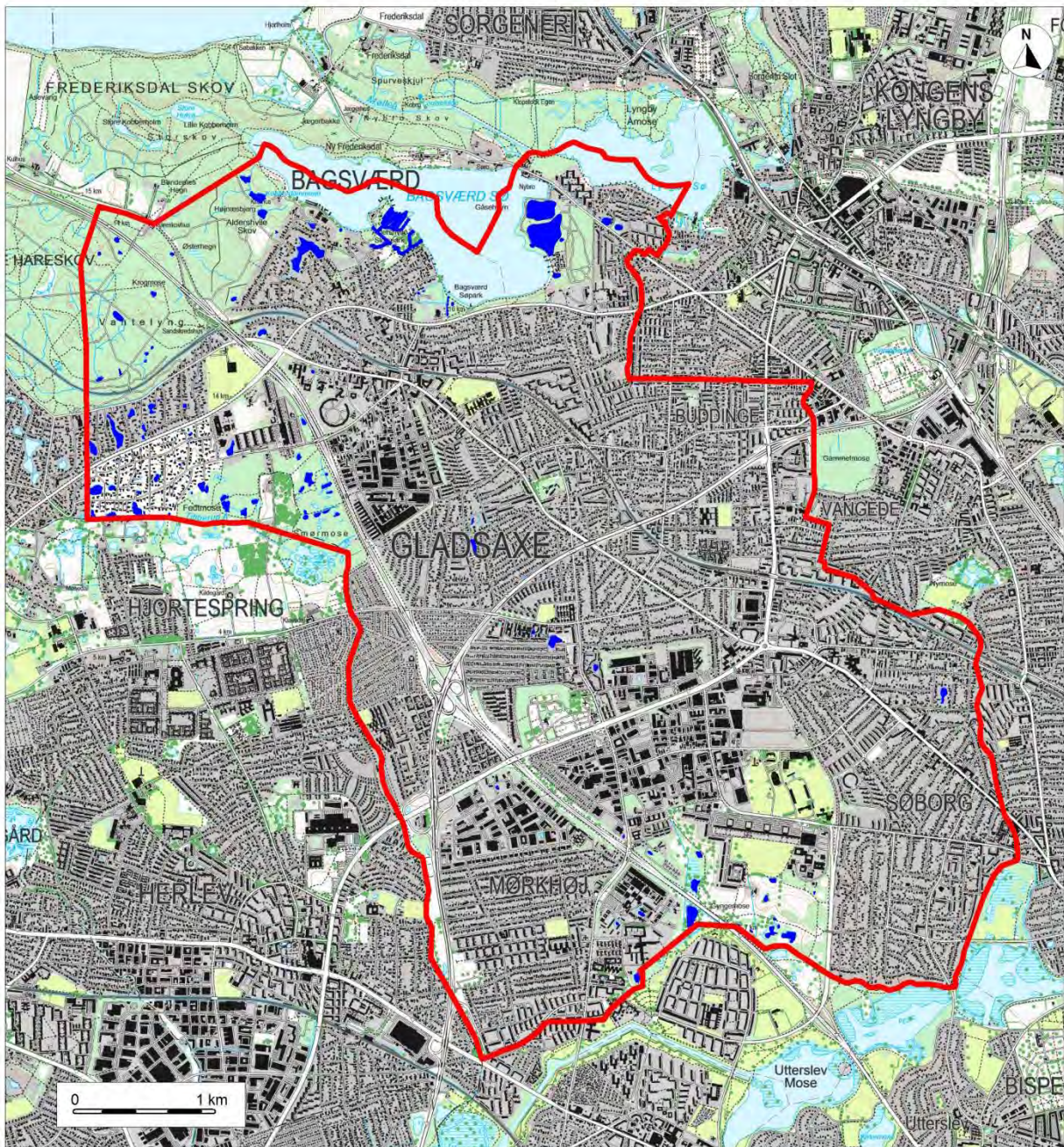
Af fisk blev der i vandområderne i forbindelse med undersøgelserne af smådyr og padder registreret 7 fiskearter, således gedde, skalle, aborre, brasen, karudse, løje og nipigget hundestejle. Ved egentlige fiskeundersøgelser vil der blive registreret flere arter. I forbindelse med undersøgelserne af vandområderne blev der desuden observeret en del arter af pattedyr, hvoraf brud og lækat er ualmindelige arter.

Grøn frø er en af de mest udbredte og almindelige paddearter i Gladsaxe Kommune, og den ynglede i 8 af de 17 undersøgte vandområder i 2012. Den holder ofte til lige i vandkanten af ynglestedet hele sommeren, hvor den kan ses solbade. Grøn frø springer dog hurtigt i vandet, hvis man nærmer sig.

2 Formål med undersøgelsen

Undersøgelsen har til formål at undersøge og beskrive naturforholdene i 17 vandområder i Gladsaxe Kommune, hvis afgrænsning fremgår af figur 1.

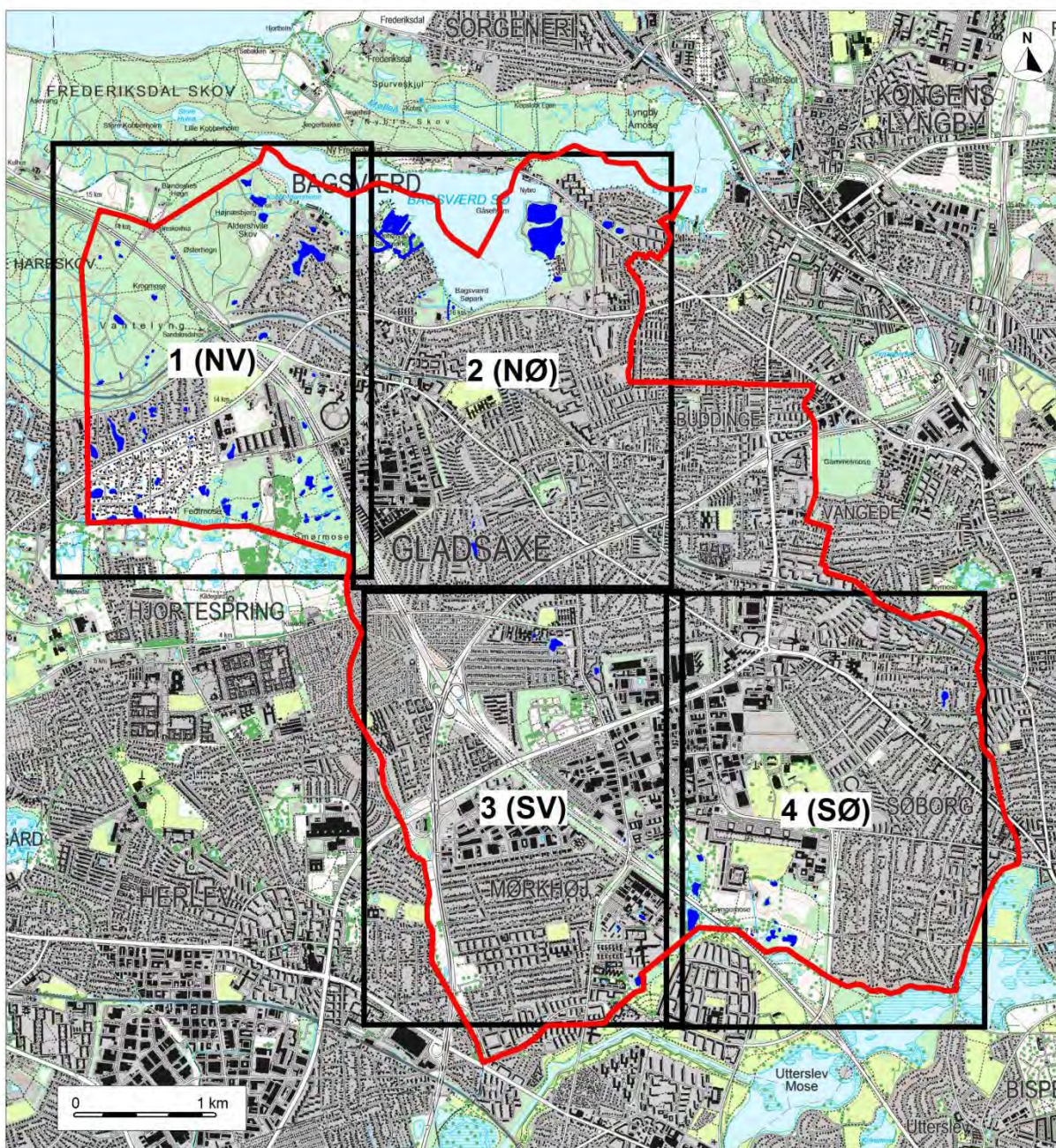
Figur 1.

Afgrænsningen af Gladsaxe Kommune. Vandområderne er markeret med mørkeblåt.

I 2007 blev der gennemført en undersøgelse af 100 vandområder i kommunen (Gladsaxe Kommune, 2008). Det er 15 af disse vandområder samt 2 nye, som er undersøgt i 2012. Desuden er der i 2012 undersøgt 7 vandområder i Gynge-mose Park (Gladsaxe Kommune, 2012). Undersøgelserne indgår i Gladsaxe Kommunes plan om, at naturarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3, herunder vandhuller og søer, skal undersøges mindst hvert 10. år.

3 Vandområdernes beliggenhed

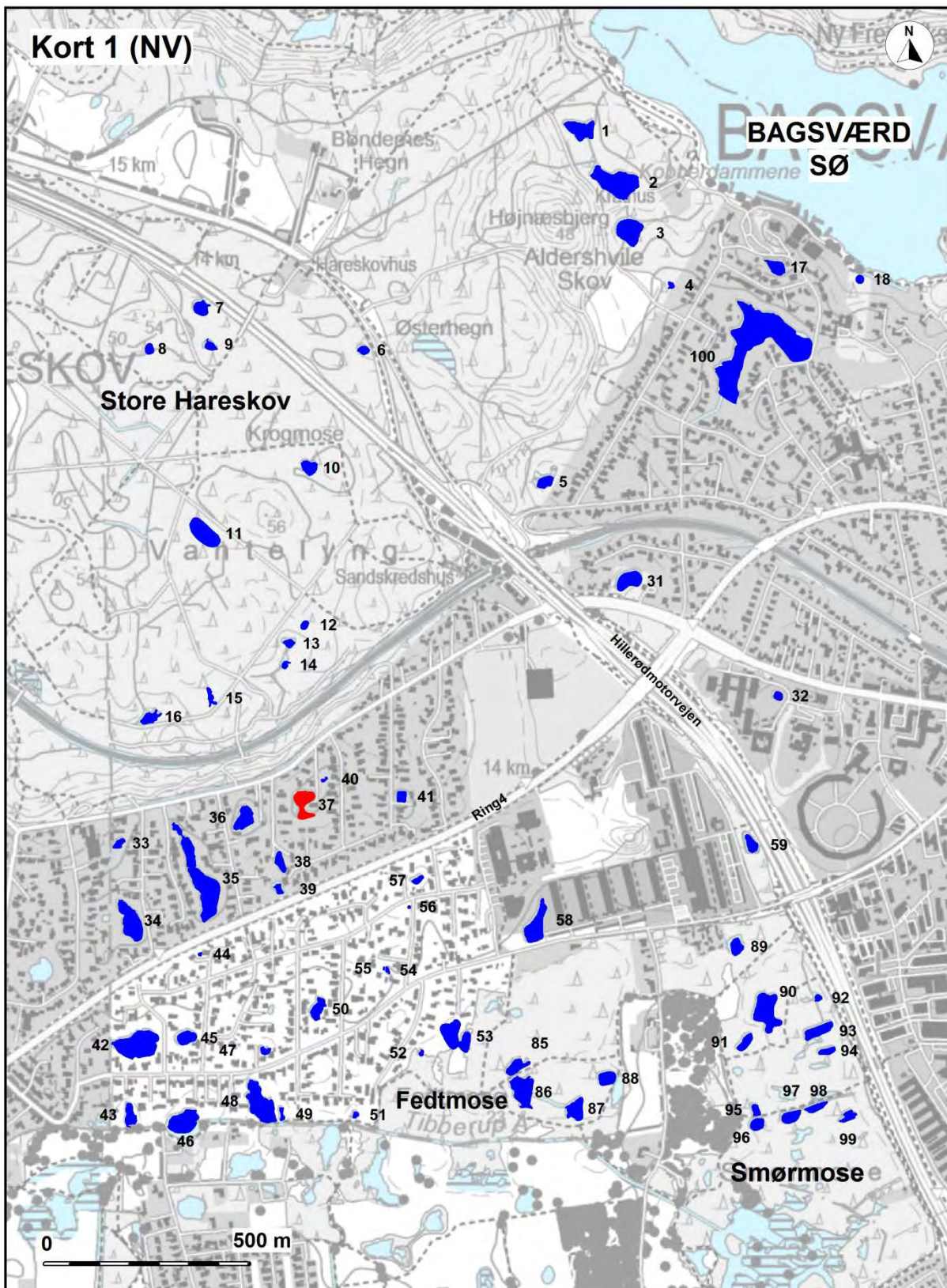
Gladsaxe kommune er opdelt i 4 delkort, hvor beliggenheden af de 100 undersøgte vandområder i 2007 er vist med mørkeblåt, figur 2-6.

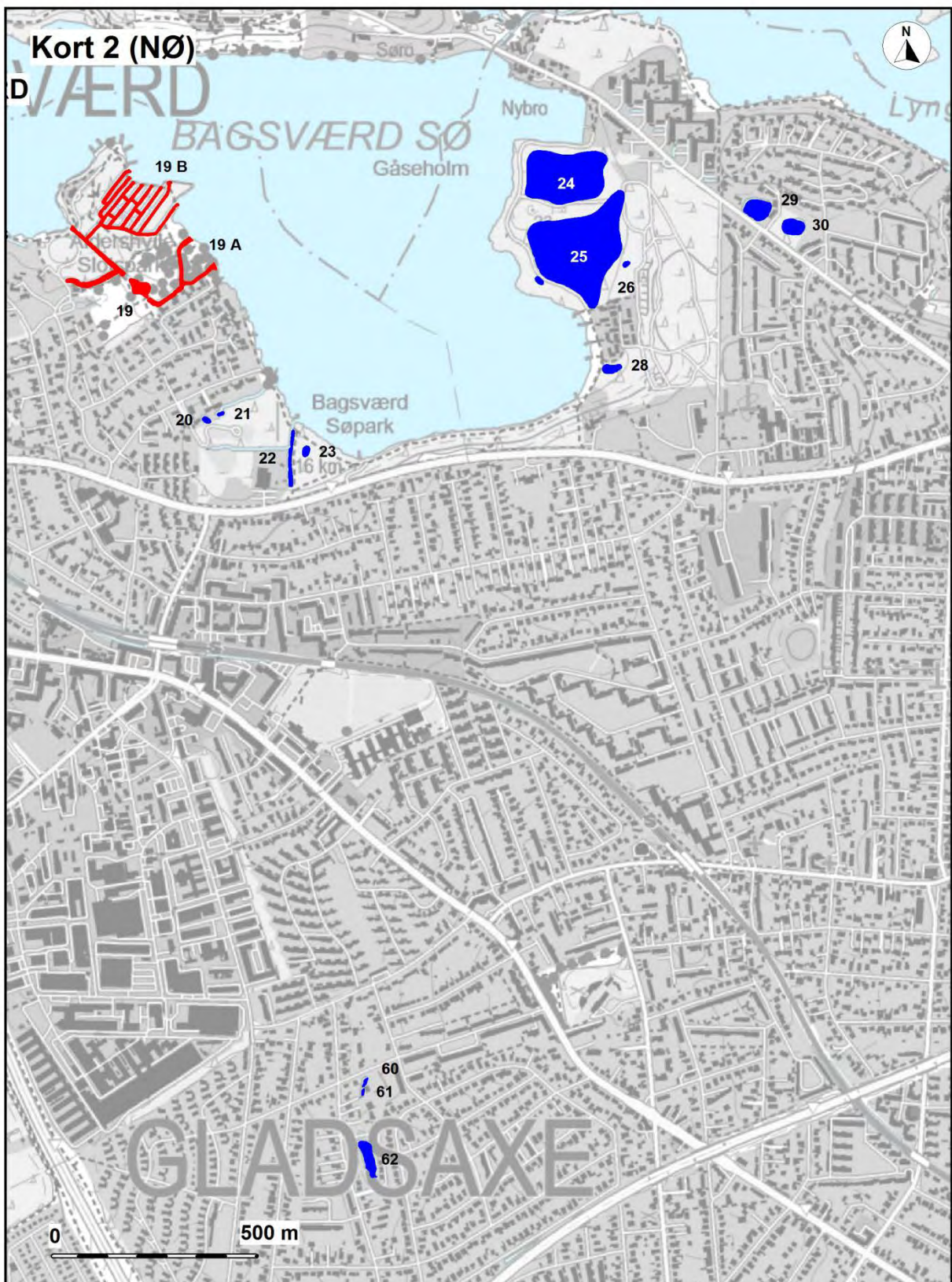
Figur 2.

Gladsaxe kommune er opdelt i 4 delkort, hvor vandområdernes beliggenhed er vist.

Der er i 2012 undersøgt 17 vandområder, som er vist med rødt på de følgende sider med de fire delkort for Gladsaxe Kommune, figur 3-6. Det drejer sig om nr. 19, 19A og 19B med Aldershvile Slotsparcsø og kanalsystemet ved Bagsværd Sø (kort 2), nr. 37 med Kronquist Sø i Værebrosområdet (kort 1), nr. 66 med Gorkisøen i Buddinge, nr. 73-75 med søer i Gyngemosen (kort 4) samt nr. 76-84 med søer i Høje Gladsaxe Park (kort 4).

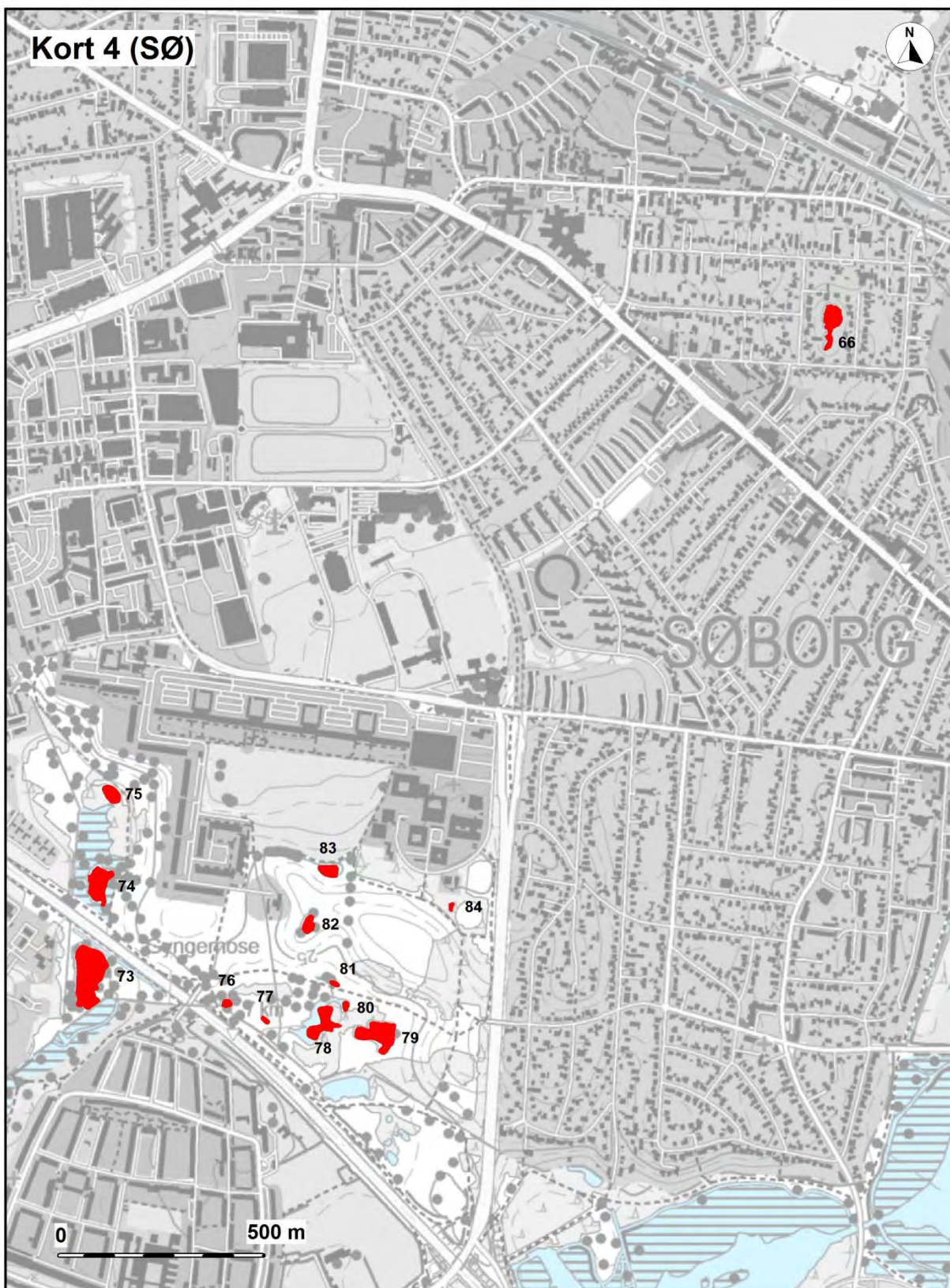
Figur 3.
 Beliggenhed af de undersøgte vandområder i den nordvestlige del af Gladsaxe Kommune i 2007. Der er i 2012 undersøgt vandområde nr. 37, Kronquist Sø (rød farve).

Figur 4.
 Beliggenhed af de undersøgte vandområder i den nordøstlige del af Gladsaxe Kommune i 2007. Der er i 2012 undersøgt vandområde nr. 19, 19A og 19B i Aldershvile Slots park (rød farve).

Figur 5.
Beliggenhed af de undersøgte vandområder i den sydvestlige del af Gladsaxe Kommune i 2007. Der er i 2012 ikke undersøgt nogen af disse vandområder.

Figur 6.
Beliggenhed af de undersøgte vandområder i den sydøstlige del af Gladsaxe kommune i 2007. Der er i 2012 undersøgt vandområderne nr. 66, Gorkisøen, nr. 73-75 i Gyngemosen og 76-84 i Høje Gladsaxe Park (rød farve).

4 Undersøgelsens metoder

Undersøger

Biolog Per Nissen Grøn, Orbicon A/S.

Tidspunkt

Undersøgelsen er gennemført den 16.-17. april, 25.-26. maj, og 26.-27. august 2012, idet hvert vandområde er undersøgt 3 gange.

Omfang

Alle vandområder er undersøgt med hensyn til følgende:

- Vandtype
- Vandplanter
- Smådyr
- Padder
- Krybdyr
- Ynglefugle
- Øvrige faunaforhold
- Naturværtdi
- Plejebehov

Undersøgelsen er gennemført ved travning i og langs vandområderne samt i enkelte tilfælde ved hjælp af en båd i de største søer.

Vandtype

Der er foretaget en beskrivelse af vandområdet og de nærmeste omgivelser. Vandområdet er beskrevet bl.a. med hensyn til størrelse, dybde, vandkvalitet, bundforhold, tilgroning, beskygning, nærmeste omgivelser samt eventuelle trusler mod vandområdet.

Vandplanter

Forekomsten af undervands-, flydeblads- og rørsumpvegetation er beskrevet. Der er registreret dækningsgraden af de forskellige vegetationstyper samt de dominerende plantearter og eventuelle typiske arter for vandområdet. Desuden er ualmindelige eller sjældne plantearter registreret. Bestemmelsen af plantearterne er sket i felten, mens artsbestemmelsen af trådalger og kransnålalger er sket ved hjælp af mikroskop.

Smådyr

Registreringen af smådyr i vandområderne er sket ved hjælp af en vandketsjer med en maskevidde på 1 mm, og indholdet af prøven er hældt op i et kar, hvorefter artsbestemmelsen af smådyrene er sket i felten. I den forbindelse er anvendt en lup med en forstørrelse på 20 gange. Enkelte af smådyrene er konserveret og herefter artsbestemt under mikroskop.

Padder

Padderne er registreret i form af voksne individer, herunder kvækkende hanner, og ved registreringen af forekomsten af æg. Desuden er foretaget ketsjing efter haletudser, salamanderlarver og voksne salamandere. Artsbestemmelsen af haletudserne og salamanderlarverne er foretaget i felten med en lup med en forstørrelse på 20 gange.

Krybdyr

Undersøgelsen af krybdyr har især været koncentreret omkring forekomsten af snog, der er eftersøgt på typiske opholds- og solbadningssteder. Desuden er de øvrige krybdyrarter eftersøgt på typiske gemmesteder.

Ynglefugle

Der er registreret ynglefugle i vandområderne og de nærmeste omgivelser, hvilket gælder alle ynglende vandfugle og vandtilknyttede arter. Nogle af vandområderne er undersøgt om aftenen eller tidligt om morgenen for bl.a. at registrere aften- og natsangere.

Pattedyr og fisk

I forbindelse med undersøgelserne af de ovennævnte forhold er registreret forekomst af eventuelle pattedyr- og fiskearter. Det skal dog bemærkes, at undersøgelsen ikke har været rettet mod disse faunagrupper, idet f.eks. en registrering af fiskebestanden kræver, at der sættes net og elektrofiskes.

Særlige arter

Under særlige arter er nævnt de plante- og dyrearter, som dels er på den danske rødliste over truede, sårbare eller sjældne arter (Institut Bioscience, 2012) eller på den danske gulliste fra 1997, dvs. arter med en stærk negativ bestandsudvikling de seneste år (Miljøministeriet, 1998). Desuden er nævnt de arter, som er ualmindelige eller forholdsvis sjældne herhjemme. Under særlige arter er også nævnt de arter, der er opført på EF-habitatdirektivets bilag IV, dvs. strengt beskyttede dyrearter.

Naturværdi

På baggrund af undersøgelserne i 2012 er der foretaget en vurdering af de enkelte vandområders naturværdi. Denne klassifikation omfatter følgende fire-delte skala:

- I: Lokalitet af regional og national betydning
- II: Lokalitet af lokal og regional betydning
- III: Lokalitet af lokal betydning
- IV: Lokalitet af potentiel betydning

Vandområder med naturværdi I har et meget højt naturindhold med arter, som er sjældne, rødlistede eller omfattede af EF-habitatdirektivet. Vandområder med naturværdi II har et højt eller forholdsvis højt naturindhold med arter, som er sjældne, rødlistede, gullistede eller omfattede af EF-habitatdirektivet. Vandområder med naturværdi III har et moderat naturindhold med arter, som er ualmindelige eller gullistede. Vandområder med naturværdi IV har et lille naturindhold uden ualmindelige eller gullistede arter.

Plejebehov

Der gives forslag til pleje af vandområderne, så natur- og miljøtilstanden forbedres, hvorved en generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv kan opfyldes.

Fotos

Der er taget elektroniske fotos af de enkelte vandområder ved hver besigtigelse i april, maj og august.

5 Oversigt over plante- og dyrearter

Plante- og dyrelivet har været undersøgt i 17 vandområder, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3, dvs. de har et areal på mindst 100 m².

I det følgende er kort givet en oversigt over det registrerede plante- og dyreliv, hvor der bl.a. er omtalt de plante- og dyrearter, som er på den danske rødliste over truede, sårbare eller sjældne arter eller er på den danske gulliste fra 1997 over arter med en stærk negativ bestandsudvikling på landsplan. Desuden er nævnt ualmindelige eller sjældne arter, som ikke er på de to lister samt fredede arter.

Herudover er nævnt de dyrearter, som er med på EF-habitatdirektivets bilag IV, dvs. strengt beskyttede dyr- og plantearter. Disse arter og deres levesteder skal således beskyttes, og deres levesteder skal eventuelt forbedres, hvis det er nødvendigt for arternes overlevelse.

For hvert vandområde er udfyldt skemaet fra Danmarks Miljøundersøgelser, som anvendes af kommunerne ved tilsyn med §3-arealer. Efterfølgende er data fra skemaet indtastet i Naturdatabasen i Danmarks Miljøportal.

5.1 Vegetation

Der blev registreret 20 arter af undervandsplanter, og ingen af disse er med på den danske rødliste eller gulliste. Af de plantelignende kransnålalger blev fundet den her i landet sjældne art, stjernestråd (*Nitellopsis obtusa*), i Gorkisøen i Buddinge. Samme sted blev desuden registreret kransnålalgen buget glanstråd (*Nitella flexilis*). Begge arter vokser typisk i rene og klarvandede søer, og stjernestråd som regel i noget kalkholdige.

Der blev ikke registreret nogen ualmindelige arter af flydebladsplanter, hvoraf der blev fundet 7 arter. Af ualmindelige sumpplanter blev registreret kærmysse i kanalsystemet ved Aldershvile Slotspark. Arten findes normalt i næringsfattige mosesøer. Desuden blev der af andre ualmindelige sumpplanter registreret tykakset star i flere af vandområderne samt kalmus i Aldershvile Slotspark. Sidstnævnte art er en lægeplante, som er indført af munkene i middelalderen, og som efterfølgende har bredt sig ud i den danske natur.

I tabel 1 er vist de registrerede undervands- og flydebladsarter samt i hvor mange af de 17 vandområder de er fundet i samt deres generelle status i kommunen. Den mest udbredte undervandsart var kors-andemad og fladfrugtet vandstjerne, der blev fundet i henholdsvis 13 og 12 vandområder. Ret udbredte var desuden tornfrøet hornblad, tornløs hornblad, vandrøllike, butbladet vandaks og liden vandaks, idet de blev fundet i 7-10 vandområder. De øvrige 13 arter fandtes i 1-5 vandområder, jf. tabel 1.

Hos flydebladsarterne var liden andemad meget udbredt, idet den fandtes i 15 vandområder, men også vand-pileurt var udbredt og registreredes i 10 vandområder. Desuden var gul åkande, hvid åkande, og stor andemad forholdsvis udbredte, idet de blev fundet i 5-7 vandområder. Frøbid og svømmende vandaks blev kun registreret i henholdsvis 4 og 2 vandområder.

Planteart	Vandområder med arten	Status i kommunen
Undervandsart:		
Almindelig vandranunkel	3	Spredt
Tornfrøet hornblad	10	Udbredt
Tornløs hornblad	8	Udbredt
Vandrøllike	7	Udbredt
Vandpest	3	Spredt
Butbladet vandaks	8	Udbredt
Kruset vandaks	1	Spredt
Liden vandaks	9	Ret udbredt
Fladfrugtet vandstjerne	12	Udbredt
Roset-vandstjerne	4	Spredt
Smalbladet vandstjerne	2	Spredt
Kors-andemad	13	Meget udbredt
Enkelt pindsvineknop	4	Ret udbredt
Almindelig kildemos	2	Spredt
Vand-seglmos	5	Udbredt
Flydende stjerneløv	4	Spredt
Almindelig kransnål	2	Spredt
Skør kransnål	3	Spredt
Bugtet glanstråd	1	Sjælden
Stjernetråd	1	Sjælden
Flydebladsart:		
Gul åkande	7	Udbredt
Hvid åkande	5	Udbredt
Svømmende vandaks	2	Spredt
Vand-pileurt	10	Meget udbredt
Frøbid	4	Spredt
Liden andemad	15	Meget udbredt
Stor andemad	7	Udbredt

Tabel 1.

Undervands- og flydebladsarter ved undersøgelsen i 17 vandområder i Gladsaxe Kommune i 2012. Der er anført, hvor mange vandområder den enkelte art er fundet i og artens generelle status med hensyn til udbredelse i kommunen.

5.2 Smådyr

I de fleste vandområder blev der fundet et moderat artsrigt smådyrsliv, men i en del vandområder var smådyrslivet også artsrigt, især i vandområder med klart vand og en veludviklet undervandsvegetation. Der var kun en enkelt af vandområderne, som havde et artsfattigt smådyrsliv.

Der er ikke nogen af de registrerede arter, som er på rødlisten, men lille kær-guldsmed (*Leucorrhinia dubia*) og tværstribet vandkalv (*Hydaticus transversalis*) er med på den danske gulliste. Arterne blev fundet i mosesøer i Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park.

Med hensyn til antal individer var de hyppigste faunagrupper generelt krebsdyr, vandtæger, biller, myg, snegle og muslinger. Hos krebsdyr var vandbænkebider (*Asellus aquaticus*), der lever af rådne plante dele, ofte meget talrig i vandområderne. Desuden var dafnier og vandlopper som regel ret talrige.

Hos vandtægerne var det især rygsvømmere, bugsvømmere og skjøteløbere, som var almindelige. Det omfattede en lang række arter, hvoraf dværgrygsvømmer (*Plea leachi*) er ualmindelig og blev registreret i enkelte vandområder. Desuden registreredes den ualmindelige art, vandrøver (*Ilyocorus cimicoides*), i en del vandområder.

Billerne omfattede mange forskellige arter inden for grupperne hvirvlere, vandtrædere, vandkalve, vandkærer, bladbiller og snudebiller. Der var især mange arter af vandkalve og vandkærer. Af store og iøjnefaldende biller blev der enkelte steder registreret stribet skivevandkalv (*Acilius sulcatus*) og stor vandkalv (*Dytiscus marginalis*) og en art af sivbuk (*Donacia versicolora*).

Af myg blev fundet en del arter af grupperne stankelben, dansemyg, stikmyg og mitter. Især var der mange arter og individer af dansemyg, som ofte var en af de dominerende faunagrupper i vandområderne. Der var især mange af de dansemyg, som er knyttet til blød dyndbund eller vegetation. Da larverne af dansemyg som regel skal artsbestemmes under mikroskop, har det ikke været muligt ved undersøgelsen at artsbestemme ret mange dansemyg.

Snegle var som regel den dominerende smådyrsgruppe i vandområderne, og det omfattede en lang række arter. I kanalsystemet ved Aldershvile Slotspark blev fundet den ret sjældne snegl *Lymnaea glabra*, der typisk findes i lavvandede skovdamme. Af andre ualmindelige arter blev i enkelte af søerne registreret stor sumpsnegl (*Viviparus fasciatus*) og stor skivesnegl (*Planorbarius corneus*), hvoraf den sidstnævnte dominerende enkelte steder.

Hos muslingerne var det især arter af slægten ærtemusling (*Pisidium* sp.) og stor bønnemusling (*Sphaerium corneum*), som var dominerende. Af mere ualmindelige arter registreredes lille bønnemusling (*Sphaerium lacustre*) i en enkelt sø i Høje Gladsaxe Park samt i enkelte større mosesøer i Gyngemosen og Gladsaxe Høje Park stor dammusling (*Anadonta cygnea*).

I øvrigt er kileplet-mosaikguldsmed (*Aeshna isosceles*) ret ualmindelig, og den blev observeret i Østre Bøgebjerg Sø i Høje Gladsaxe Park.

5.3 Padder

Ved undersøgelsen blev der registreret 6 arter af padder. I tabel 2 er anført i hvor mange af de 17 vandområder de enkelte arter yngede i samt deres generelle status i Gladsaxe Kommune.

Paddeart	Vandområder med arten	Status i kommunen
Skrubtudse	14	Meget udbredt
Butsnudet frø	16	Meget udbredt
Spidssnudet frø	8	Ret udbredt
Grøn frø	8	Udbredt
Lille vandsalamander	15	Meget udbredt
Stor vandsalamander	8	Ret udbredt

Tabel 2.

Paddearter ved undersøgelsen i 17 vandområder i Gladsaxe kommune i 2012. Der er anført, hvor mange vandområder den enkelte art er fundet i og artens generelle status med hensyn til udbredelse i kommunen.

Spidssnudet frø og stor vandsalamander er med på EF-habitatdirektivets bilag IV med strengt beskyttede dyrearter. Desuden er alle 6 paddearter med på den danske gulliste samt fredet.

Af de 17 vandområder ynglede butsnudet frø i 16, lille vandsalamander i 15 og skrubtudse i 14. De tre arter var således meget udbredte, men også spidssnudet frø, grøn frø og stor vandsalamander var forholdsvis udbredte, idet alle tre arter hver for sig ynglede i 8 af vandområderne. Der var ikke nogen af vandområderne, hvor de to bilag IV-arter, spidssnudet frø og stor vandsalamander, var særlig hyppige. De to hyppigste arter var generelt butsnudet frø og lille vandsalamander.

Med hensyn til antallet af ynglende paddearter var der 7 af vandområderne med 5-6 ynglende paddearter, 8 af vandområderne med 3-4 ynglende paddearter, 1 vandområde med 2 ynglende paddearter og 1 vandområde uden ynglende padder. Det kan således konstateres, at de undersøgte vandområderne generelt er rig på paddearter. Der var flest ynglende paddearter i vandområderne i Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park.

5.4 Krybdyr

Ved undersøgelsen blev der registreret 3 krybdyrarter, således snog, stålorm og almindeligt firben. Alle tre arter er med på den danske gulliste og er fredede. I tabel 3 er anført i hvor mange af de 17 vandområder, de enkelte arter blev registreret i samt deres generelle status i Gladsaxe Kommune.

Krybdyrart	Vandområder med arten	Status i kommunen
Snog	7	Udbredt
Stålorm	3	Sprede
Almindeligt firben	4	Udbredt

Tabel 3.

Krybdyrarter ved undersøgelsen i 17 vandområder i Gladsaxe kommune i 2012. Der er anført, hvor mange vandområder den enkelte art er fundet i og artens generelle status med hensyn til udbredelse i kommunen.

Snogen blev registreret i og omkring 7 vandområder i Gyngemosen, Høje Gladsaxe Park og kanalsystemet ved Aldershvile Slotspark. Arten er tilsyneladende udbredt i alle tre områder. Stålorm blev fundet i Gyngemosen, Høje Gladsaxe Park og i området med kanalsystemet ved Aldershvile Slotspark. Den er formentlig ret ualmindelig i de tre områder. Almindeligt firben registreredes enkelte steder i Gyngemosen, Høje Gladsaxe Park og Aldershvile Slotspark, og den er formentlig udbredt i hele kommunen.

5.5 Ynglefugle

Ved undersøgelsen blev registreret i alt 13 ynglende fuglearter, som er knyttet til vandområder, tabel 4.

Ynglefugleart	Vandområder med arten	Status i kommunen
Lille lappedykker	3	Spredd
Grågås	5	Ret udbredt
Gråand	9	Meget udbredt
Troldand	1	Spredd
Taffeland	1	Spredd
Blishøne	9	Meget udbredt
Grønbenet rørhøne	9	Meget udbredt
Vandrikse	4	Spredd
Gøg	2	Spredd
Nattergal	3	Spredd
Rørsanger	6	Ret udbredt
Græshoppesanger	2	Sjælden
Rørspurv	9	Udbredt

Tabel 4.

Vandtilknyttede fuglearter ved undersøgelsen i 17 vandområder i Gladsaxe kommune i 2012. Der er anført, hvor mange vandområder den enkelte art er fundet i og artens generelle status med hensyn til udbredelse i kommunen.

Vandrikse er en forholdsvis ualmindelig ynglefugl, som ynglede i fire af moseområderne i Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park, idet den er knyttet til våde sumparealer, hvor den har en ret skjult levevis. Græshoppesanger er også en ualmindelig ynglefugl her i landet, og ved undersøgelsen blev den registreret med 1 par i både Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park.

De mest udbredte ynglefugle i vandområderne var gråand, blishøne, grønbenet rørhøne og rørspurv, der ynglede i 9 af vandområderne. Desuden var grågås og rørsanger forholdsvis udbredte, idet de ynglede i 5-6 af vandområderne. De øvrige syv ynglearter, lille lappedykker, troldand, taffeland, vandrikse, gøg, nattergal og græshoppesanger fandtes kun i 1-4 vandområder.

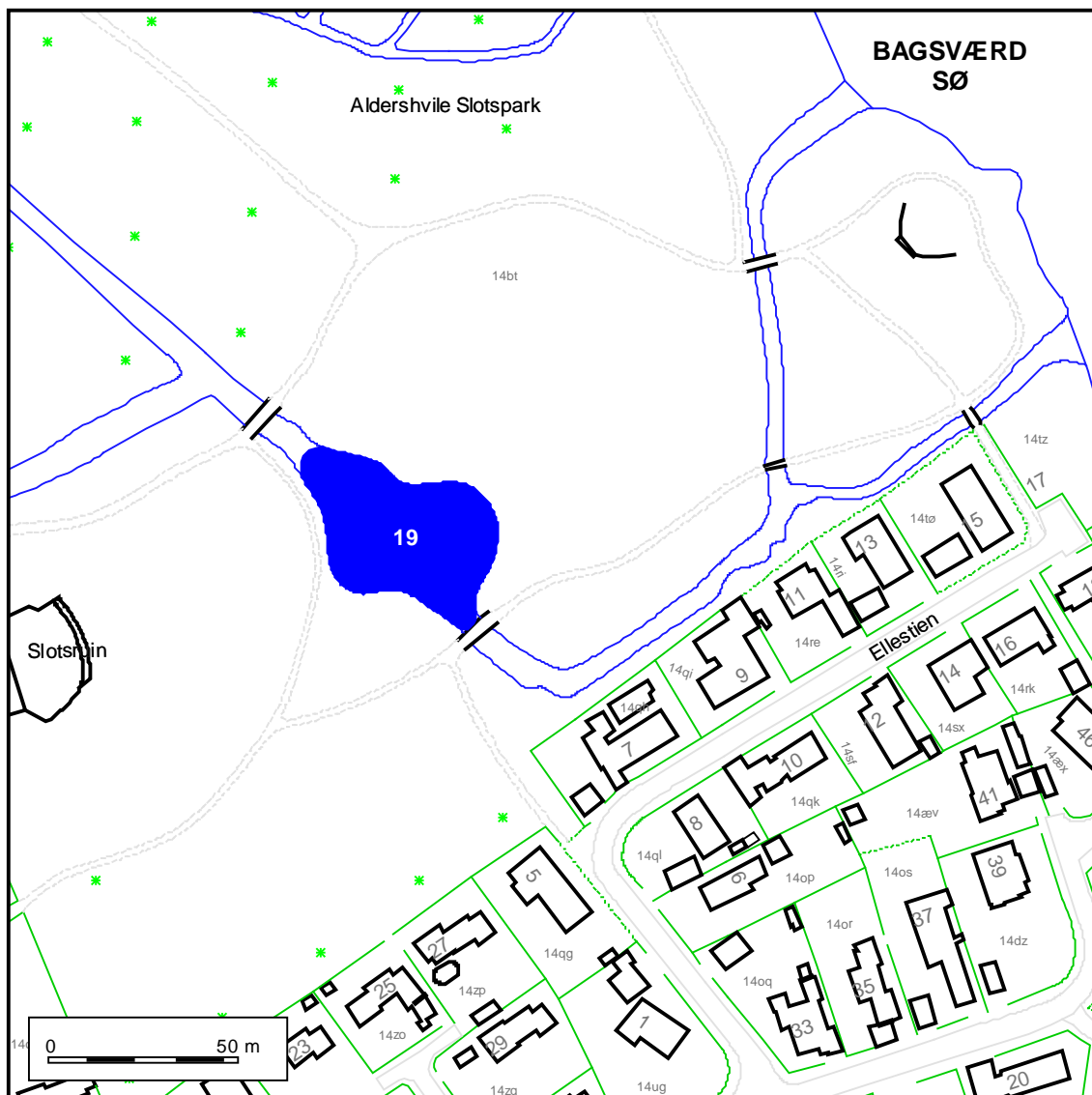
5.6 Fisk og pattedyr

Af fisk blev registreret følgende arter i de undersøgte vandområder: gedde, skalle, aborre, brasen, karudse, løje og nipigget hundestejle. Der blev ikke foretaget nogen målrettede undersøgelser af fisk i vandområderne, hvilket vil kræve forskellige fangstredskaber, og der er således kun tale om spredte iagttagelser i forbindelse med undersøgelsen. Der findes formentlig bl.a. også suder og ål i nogle af vandområderne.

Undersøgelsen har heller ikke været tilrettelagt på registrering af pattedyr, hvilket normalt er meget tids- og resourcekrævende. I forbindelse med besigtigelserne er der dog registreret enkelte ualmindelige pattedyrarter. Det gælder lækat og brud.

6 Søer i Bagsværd langs Bagsværd Sø

6.1 Sø nr. 19, Aldershvile Slotspark ved Bagsværd Sø

Beliggenhed

I Aldershvile Slotspark ved Bagsværd Sø.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

14bt, Bagsværd.

Areal

1.500 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i Naturplan 2010-2015.

Dato: 11. juni 2007

Dato: 11. juni 2007

Dato: 17. april 2012

Dato: 26. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Søen er tidligere undersøgt i juni 2007.

Beskrivelse af søen

Parksø, der er omgivet af græsplæner og enkelte rød-el på nordbredden. Søen gennemstrømmes af en næringsrig kanal, der kommer fra og udmunder i Bagsværd Sø. Der er en smal rørsump langs størstedelen af bredden. Sø vandet er næringsrigt, og det er lidt uklart om sommeren på grund af en del planteplankton. Søen har en største dybde på knap 1 m. Søbunden består af ler, som er dækket af sort dynd og en del nedfaldne blade.

Vandplanter

Undervandsvegetationen var udbredt over hele søen og dækkede ca. 30% af søens areal det meste af sommeren. Undervandsplanterne voksede ud til søens største dybde og havde ingen dybdegrænse. Undervandsvegetationen var moderat artsrig bestående af tornfrøet hornblad, tornløs hornblad, vandpest, butbladet vanddaks, liden vanddaks, fladfrugtet vandstjerne og kors-andemad samt undervandsformen af gul åkande, svømmende vanddaks og enkelt pindsvineknop. Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*) og slimtråd (*Spirogyra* sp.), idet dusk-vandhår dækkede op til ca. 5% af søens areal.

Flydebladsvegetationen dækkede ca. 40% af søens areal, og var domineret af gul åkande og hvid åkande. Desuden var liden andemad ret almindelig, mens vand-pileurt var fåtallig. Rørsumpvegetationen dækkede ca. 20% af søens areal og var domineret af høj sødgræs og tykakset star. Desuden fandtes be-

voksninger af grenet pindsvineknop, enkelt pindsvineknop, gul iris, manna-sødgræs, knæbøjjet rævehale, rørgræs, kær-star, stiv star, kalmus, dynd-padderokke, glanskapslet siv, lyse-siv, almindelig sumpstrå, vejbred-skeblad, lådden dueurt, fliget brøndsel, eng-forglemmigej, butbladet skræppe, sværtevæld, kær-snerre, bittersød natskygge og vand-skræppe. Kalmus er en ualmindelig sumpplante på landsplan.

Smådyrsliv

Forholdsvis artsrigt med en del arter af børsteorme, krebsdyr, vandmider, vandtæger, vandnymfer, guldsmede, biller, dansemyg, snegle og muslinger. Vandbænkebidder (*Asellus aquaticus*), dansemyg, biller og snegle var dominerende. Af ualmindelige arter registreredes vandtægen vandrøver (*Ilyocoris cimicoides*) og stor skivesnegl (*Planorbarius corneus*).

Padder og krybdyr

Af padder ynglede 5 arter: skrubtudse, butsnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander og stor vandsalamander. Skrubtudse og butsnudet frø var almindelige, mens grøn frø, lille vandsalamander og stor vandsalamander var fåtallige.

Ynglefugle

Af vandfugle ynglede gråand (1 par) og blichøne (1 par).

Øvrige faunaforhold

Af fisk registreredes skalle, aborre, brasen, karudse, gedde og nipigget hundestejle. Der findes sandsynligvis flere fiskearter, da der er direkte forbindelse til Bagsværd Sø via kanalen, som løber til og fra søen.

Særlige arter

Stor vandsalamander er med som strengt beskyttet art på EF-habitatdirektivets bilag IV. Alle fem arter af padder er med på den danske gulliste. Desuden er planten kalmus, vandtægen vandrøver og stor skivesnegl ualmindelige.

Værdi- og målsætning

Søen har en forholdsvis artsrig undervandsvegetation, et relativt artsrigt smådyrsliv og fem paddearter. Søen har således både lokal og regional naturværdi (naturværdi II). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er dog ikke helt opfyldt for søen på grund af den sorte dyndbund og det periodevis noget sommeruklare vand.

Plejeforanstaltninger

Det vil være vanskeligt at gøre søvandet mere klart om sommeren, da søen via kanalen har direkte forbindelse til Bagsværd Sø, der er næringsrig. Den interne belastning med næringsstoffer fra det næringsrige dynd i Slotsparkssøen vil dog kunne reduceres ved opgravning af dyndet.

Samlet vurdering

Aldershvile Slotsparkssø er en næringsrig sø, som periodevis har uklart vand om sommeren, men har en forholdsvis artsrig undervandsvegetation. Desuden findes en del flydebladsvegetation i form af åkander. Smådyrslivet er forholdsvis artsrigt, og der yngler fem arter af padder. Da søen har direkte forbindelse til den næringsrige Bagsværd Sø, er det vanskeligt at gøre vandet klart i Slotsparkssøen, men en oprensning af den sorte dyndbund vil dog kunne gøre søen lidt mere klar om sommeren. I forhold til undersøgelsen i 2007 har søen fået et mere artsrigt plante- og dyreliv.

6.2 Vandområde nr. 19A i Aldershvile Slotspark ved Bagsværd Sø

Beliggenhed

I Aldershvile Slotspark ved Bagsværd Sø.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

14bt, Bagsværd.

Areal

1.700 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Vandområdet er med i Naturplan 2010-2015.

Dato: 17. april 2012

Dato: 17. april 2012

Dato: 26. maj 2012

Dato: 26. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Vandområdet blev ikke undersøgt i 2007.

Beskrivelse af vandområdet

Det omfatter en kanal som har sit forløb mellem Aldershvile Slotsparcsø og Bagsværd Sø. Kanalen kan både løbe til og fra parksøen afhængig af vandstanden i Bagsværd Sø. Vandet i kanalen er stillestående i langt hovedparten af tiden. Den østlige del af kanalen er tvegrenet før udløbet i Bagsværd Sø. Det omgivende terræn består af et parklandskab med græsplæner og træer samt villaområder. Kanalen har en bredde på 2-4 m, og havde i april en største dybde på op til ca. 0,7 m. Vanddybden er imidlertid ret varierende i kanalen, og om sommeren var den største vanddybde kun 0,2 m på strækninger af den nordligste gren af kanalen. Bunden i kanalen er tørvet-dyndet, og på en del strækninger var den dækket af et tykt lag nedfaldne blade og enkelte grene. Vandet var forholdsvis klart.

Vandplanter

Undervandsvegetationen var udbredt i den vestlige del af kanalen, hvor den dækkede op til ca. 50% af kanalens areal det meste af sommeren. Undervandsplanterne voksede her ud til kanalens største dybde og havde ingen dybdegrænse. Undervandsvegetationen omfattede tornfrøet hornblad, tornløs hornblad, vandpest, butbladet vandaks, liden vandaks, fladfrugtet vandstjerne og kors-andemad samt undervandsformen af gul åkande, svømmende vandaks og enkelt pindsvineknap. Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*), som dækkede op til ca. 5% af kanalens areal.

Flydebladsvegetationen dækkede ca. 30% af kanalens areal, og omfattede gul åkande, svømmende vandaks og liden andemad. Rørsumpvegetationen fandtes strækingsvis langs bredderne i kanalen, og før udløbet i Bagsværd sø var der en del tagrørsbevoksninger i den nordligste gren af kanalen. De dominerende arter var kær-star, høj sødgræs og tagrør. Herudover fandtes bevoksninger af grenet pindsvineknop, enkelt pindsvineknop, manna-sødgræs, knæbøjet rævehale, rørgræs, stiv star, tykakset star, dynd-padderokke, glanskapslet siv, lyse-siv, sø-kogleaks, ladden dueurt, eng-forglemmigej, butbladet skræppe, sværtevæld, kær-snerre, bittersød natskygge og vand-skræppe.

Smådyrsliv

Moderat artsrigt med enkelte arter af børsteorme, krebsdyr, vandmider, vandtæger, vandnymfer, guldsmede, biller, dansemyg, snegle og muslinger. Vandbænkebidder (*Asellus aquaticus*), dansemyg og snegle var dominerende. Af ualmindelige arter registreredes stor skivesnegl (*Planorbarius corneus*).

Padder og krybdyr

Af padder ynglede 3 arter: skrubtudse, butsnudet frø og lille vandsalamander. Skrubtudse og butsnudet frø var almindelige, mens lille vandsalamander var fåtalligt tilstede.

Ynglefugle

Af vandfugle ynglede gråand (1 par), blichøne (1 par) og grønbenet rørhøne (1 par).

Øvrige faunaforhold

Af fisk registreredes skalle, aborre, gedde og nipigget hundestejle. Der findes formentlig flere fiskearter, da kanalen har direkte forbindelse til Bagsværd Sø.

Særlige arter

Alle tre arter af padder er med på den danske gulliste. Desuden er stor skivesnegl ualmindelig.

Værdi- og målsætning

Vandområdet har en moderat artsrig undervandsvegetation og smådyrfauna samt tre paddearter. Søen har lokal naturværdi (naturværdi III). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke opfyldt på grund af strækingsvis forekomst af sort dynd og store bladansamlinger på bunden samt tilgroning med tagrør ved Bagsværd Sø.

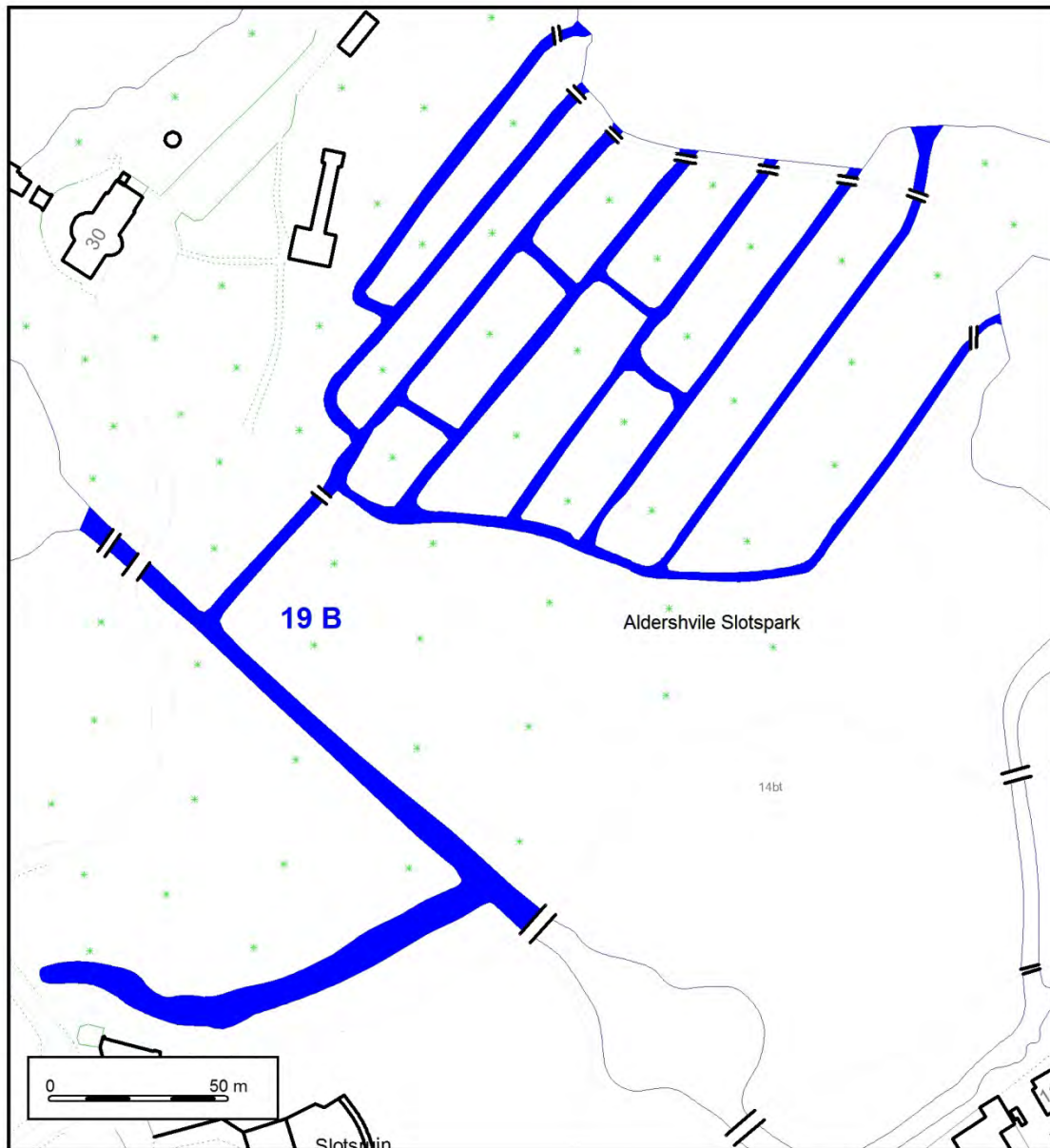
Plejeforanstaltninger

Det vil være naturforbedrende at oprense de strækninger af kanalen, som enten er lavvandet på grund af blade, grene og sort dynd på bunden, eller som er groet til med tagrør.

Samlet vurdering

Kanal som forbinder Aldershvile Slotspark Sø og Bagsværd Sø. Vandet er næringsrigt og stillestående, og bunden er mange steder overlejret med et tykt lag blade eller dynd, så vanddybden er lav om sommeren. Undervandsvegetationen er moderat artsrig, og smådyrslivet er moderat artsrigt. En strækingsvis oprensning af blade og dynd samt fjernelse af tagrørsbevoksninger vil gavne plante- og dyrelivet. Kanalen blev ikke undersøgt i 2007.

6.3 Vandområde nr. 19B i Aldershvile Slotspark ved Bagsværd Sø

Beliggenhed

I Aldershvile Slotspark ved Bagsværd Sø.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

14bt, Bagsværd.

Areal

6.000 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Vandområdet er med i Naturplan 2010-2015.

Dato: 17. april 2012

Dato: 17. april 2012

Dato: 26. maj 2012

Dato: 26. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Vandområdet blev ikke undersøgt i 2007.

Beskrivelse af vandområdet

Det omfatter et kanalsystem, som har forbindelse til Aldershvile Slotspark Sø og Bagsværd Sø. Det består af indbyrdes forbundne kanaler i et område med løv- og sumpskov. Kanalerne har en bredde på 2-5 m og varierende dybder med en største dybde på 0,6 m i april. Nogle af kanalstrækningerne var næsten tørlagte om sommeren, idet bunden var dækket af mange nedfaldne blade og et tykt lag dynd. Mange steder var der også nedfaldne grene og kviste i kanalerne. Vandet var stillestående og forholdsvis klart i de fleste kanaler.

Vandplanter

Undervandsvegetationen var spredt forekommende i kanalerne på grund af beskygning fra træerne og dækkede mindre end 1% af kanalernes samlede areal. Det var kun på enkelte lysåbne steder, at der var lidt undervandsplanter af tornfrøet hornblad, tornløs hornblad, kors-andemad, butbladet vandaks, liden vandaks og fladfrugtet vandaks samt mosset flydende stjerneløv. Af trådalger fandtes spredt lidt dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*), som dækkede mindre end 1% af kanalernes samlede areal.

Flydebladsvegetationen dækkede også mindre end 1% af kanalens samlede areal, og omfattede kun en spredt forekomst af liden andemad, stor andemad og vand-pileurt. Rørsumpvegetationen fandtes spredt på lysåbne strækninger, og det var kun nogle få steder, at der var sammenhængende bevoksninger af

sumpplanter af kær-star, høj sødgræs, grenet pindsvineknop og tagrør. Desuden fandtes spredte bevoksninger af enkelt pindsvineknop, manna-sødgræs, kryb-hvene, knæbøjjet rævehale, rørgræs, stiv star, dynd-padderokke, glanskapslet siv, lyse-siv, almindelig sumpstrå, sideskærm, lådden dueurt, eng-forglemmigej, sværtevæld, kær-snerre, bittersød natskygge, vand-skræppe og kærmysse. Sidstnævnte art er ualmindelig på landsplan.

Smådyrsliv

Artsrigt med en del arter af børsteorme, krebsdyr, vandmider, vandtæger, vandnymfer, guldsmede, biller, dansemyg, snegle og muslinger. Vandbænkebider, biller, dansemyg og snegle var dominerende. Af ualmindelige arter registreredes sneglen *Lymnaea glabra* og stor skivesnegl (*Planorbarius corneus*).

Padder og krybdyr

Af padder yngede 6 arter: skrubtudse, spidssnudet frø, butsnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander og stor vandsalamander. Kun lille vandsalamander var almindelig. Desuden observeredes snog, stålorm og almindeligt firben.

Ynglefugle

Af vandfugle yngede gråand (3 par), blichøne (2 par), grønbenet rørhøne (1 par) og rørspurv (3 par).

Øvrige faunaforhold

Af fisk registreredes skalle, aborre, karudse, løje og nipigget hundestejle. Der findes formentlig flere arter, da en del af kanalerne har udløb til Bagsværd Sø.

Særlige arter

Spidssnudet frø og stor vandsalamander er strengt beskyttede arter på EF-habitatdirektivet (bilag IV-art). Alle seks paddearter og snog er med på den danske gulliste. Desuden er sumpplanten kærmysse, sneglen *Lymnaea glabra* og stor skivesnegl ualmindelige.

Værdi- og målsætning

Undervandsvegetation er ikke særlig veludviklet som følge af beskygning, mens smådyrfaunaen er artsrig, og der yngler 6 arter af padder, herunder spidssnudet frø og stor vandsalamander. Søen har både regional og lokal naturværdi (naturværdi II). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke helt opfyldt som følge af en noget artsfattig undervandsvegetation og udtørring af dele af kanalsystemet om sommeren.

Plejeforanstaltninger

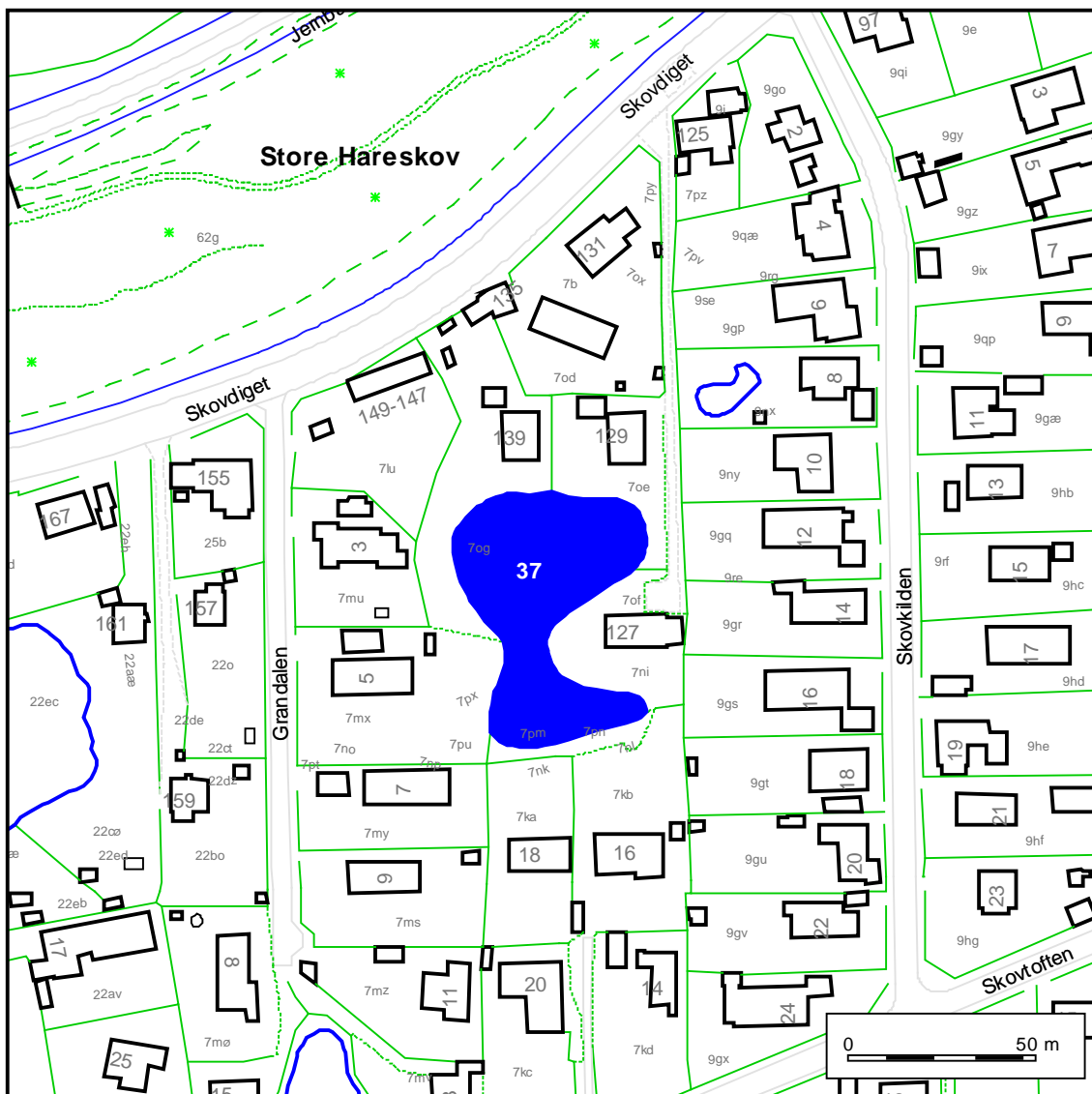
Det vil være naturforbedrende at oprense de strækninger af kanalerne, som er meget lavvandede og sommerudtørrende på grund af blade, grene og sort dynd på bunden. Desuden vil fjernelse af træer på nogen kanalstrækninger gøre vandsystemet mere lysåben, så undervandsvegetationen kan blive mere artsrig og bedre udviklet.

Samlet vurdering

Vandsystem bestående af mange kanaler i et løvskovsområde og med flere udløb til Bagsværd Sø. Vandet er stillestående, og bunden i kanalerne er mange steder overlejret med et tykt lag blade og dynd. Undervandsvegetationen er ikke særlig veludviklet, men smådyrslivet er artsrigt, og der yngler seks paddearter. En oprensning af blade og dynd på nogle strækninger af kanalerne vil gavne plante- og dyrelivet. Kanalsystemet blev ikke undersøgt i 2007.

7 Søer i Bagsværd i Værebros-området

7.1 Sø nr. 37, Kronquist Sø i Bagsværd i Værebros-området

Beliggenhed

Nord for Ring 4 ved vejene Skovdiget, Grandalen og Skovtoften.

Ejendomsforhold

Privat sø med flere ejere.

Matrikler

7pm, 7pn, 7px, 7og, 7oe, 7ni, 7pu og 7of, Bagsværd.

Areal

2.400 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3.

Dato: 12. april 2007

Dato: 7. juni 2007

Dato: 17. april 2012

Dato: 26. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Søen er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Søen ligger i et villaområde, og der er skyggende træer langs bredden bestående af ask, rød-el, dun-birk, hvid-pil, hænge-pil og grå-pil. På enkelte strækninger langs bredden findes en smal rørsump. Søen er en del af områdets regnvandssystem, idet der tilledes regnvand fra regnvandsbassinet på Krogs-mosevej (sø nr. 41), når dette er fyldt. Desuden tilledes overfladevand fra be-fæstede arealer og villaområder omkring søen samt drænvand fra AB's fod-boldbaner. Der er indløb i søens nordøstlige del og afløb i den sydvestlige del.

Søen er oprenset i 2010 af Gladsaxe Kommune, og den største dybde er knap 2 m og den gennemsnitlige dybde ca. 1 m. Søbunden består af dynd, som er sort og mere eller mindre iltfrit. Bunden er i betydelig grad dækket af nedfald-ne blade. Vandet er næringsrigt og forholdsvis klart med sigte til en stor del af bunden, men kan også være noget uklar ved tilførsel af en del overfladevand som følge af kraftigt regnvejr.

Vandplanter

Undervandsvegetationen dækkede ca. 30% af søens areal, og undervands-planterne voksede ud til ca. 1,5 meters dybde. Undervandsvegetationen var forholdsvis artsrig og omfattede tornfrøet hornblad, tornløs hornblad, butbla-det vandaks, liden vandaks, fladfrugtet vandstjerne, roset-vandstjerne, smal-bladet vandstjerne, kors-andemad samt kransnålgængen skør kransnål (Chara

globularis) og mosset flydende stjerneløv (*Riccia fluitans*). Desuden fandtes undervandsformen af sø-kogleaks, vejbred-skeblad og gul åkande. Tornfrøet hornblad, kors-andemad og flydende stjerneløv var dominerende. Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*) og slimtråd (*Spirogyra* sp.), og trådalgerne dækkede op til 40% af søens vandoverflade.

Flydebladsvegetationen dækkede ca. 5% af søens areal og omfattede hvid åkande, gul åkande, vand-pileurt, liden andemad og stor andemad. Liden andemad var dominerende. Rørsumpvegetationen udgjorde mindre end 5% af søens areal og bestod af bevoksninger af gul iris, lådden dueurt, tigger-ranunkel, sø-kogleaks, almindelig sumpstrå, top-star, stiv star, nikkende star, skov-kogleaks, sideskærm, vejbred-skeblad, sværtevæld, vejbred-skeblad, kær-snerre, fliget brøndsel, almindelig sumpstrå, glanskapslet siv, lyse-siv, manna-sødgræs, kryb-hvene og knæbøjet rævehale.

Smådyrsliv

Forholdsvis artsrigt med en del arter af krebsdyr, dansemyg, vandnymfer, guldsmede, vårfluer, biller, snegle og muslinger. Af ualmindelige arter fandtes en del individer af stor skivesnegl (*Planorbarius corneus*). Vandbænkebidere var dominerende som følge af de mange rådrende blade på søbunden.

Padder og krybdyr

Der yngede 4 arter af padder: skrubtudse, grøn frø, lille vandsalamander og stor vandsalamander. Ynglebestandene var forholdsvis små af de tre førstnævnte arter, og det var tilsyneladende kun ynglebestanden af lille vandsalamander, der havde en vis størrelse. Af krybdyr observeredes snog.

Ynglefugle

Af vandfugle yngede gråand (1 par) og blichøne (1 par). Blichøneparret observeredes med 3 unger.

Øvrige faunaforhold

Af fisk registreredes skalle, karudse og nipigget hundestejle. Der findes formentlig flere fiskearter i søen.

Særlige arter

Stor vandsalamander er en strengt beskyttet art på EF-habitatdirektivet (bilag IV-art). Alle fire paddearter og snog er på den danske gulliste. Desuden er stor skivesnegl ualmindelig.

Værdi- og målsætning

Søen har lokal og regional værdi med en forholdsvis artsrig undervandsvegetation, smådyrfauna og paddefauna (naturværdi II). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke helt opfyldt på grund af en periodevis dårlig vandkvalitet med et højt indhold af næringsstoffer, som medfører mange trådalger i søen. Søens miljøtilstand er således ikke helt tilfredsstillende.

Plejeforanstaltninger

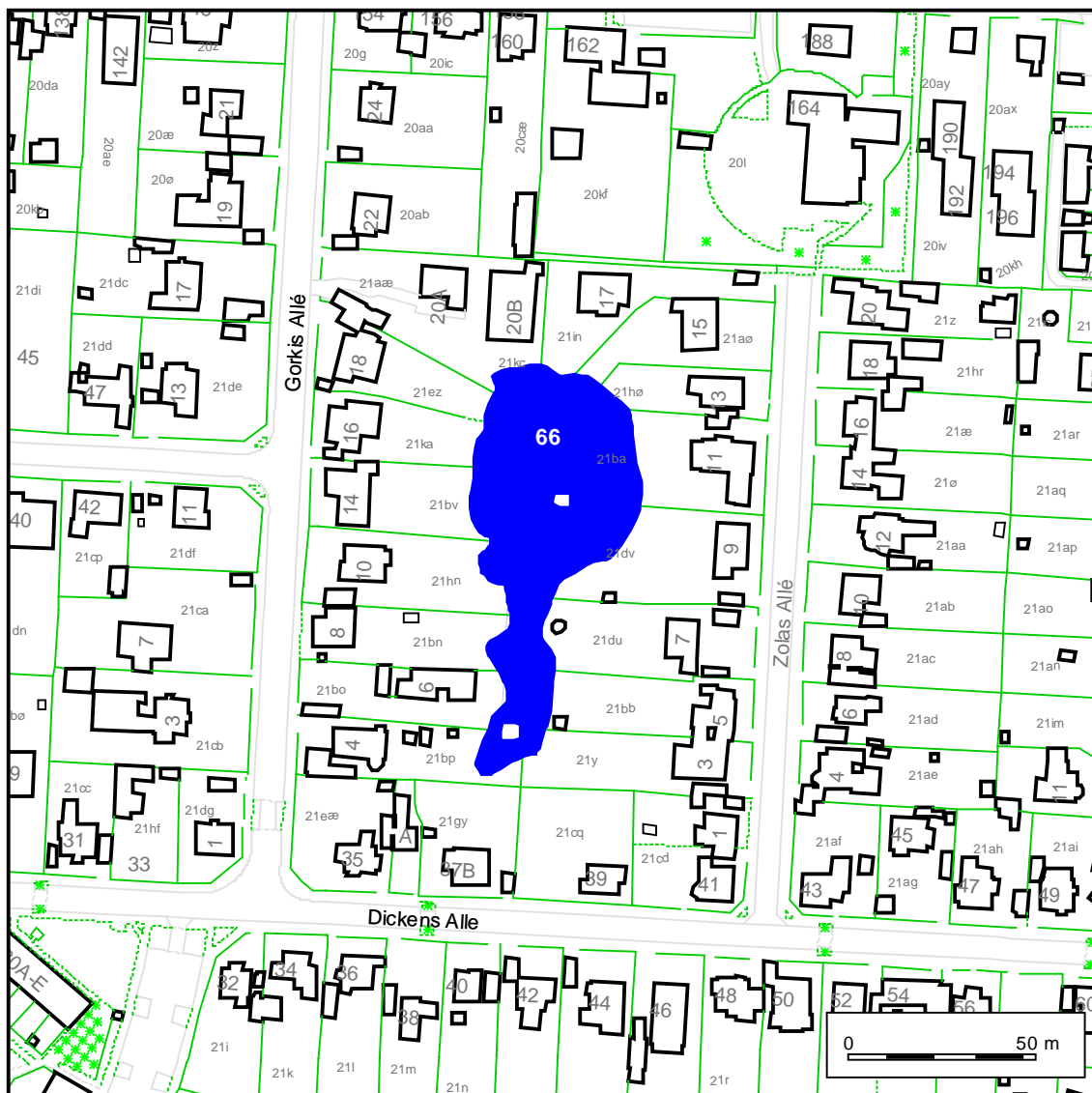
Søens utilfredsstillende miljøtilstand skyldes bl.a. tilførsel af næringsrigt overfladevand fra bl.a. AB's boldbaner, og næringsstofindholdet bør derfor nedsættes i søens indløbsvand. Desuden giver mange nedfaldne og rådrende blade fra træerne langs bredden anledning til en del intern belastning med næringsstoffer. Fældning af nogle af træerne vil nedsætte denne belastning.

Samlet vurdering

Næringsrig og moderat klarvandet sø med en del arter af undervandsplanter. Smådyrslivet og paddebestanden er forholdsvis artsrigt med bl.a. ynglende stor vandsalamander. Søen er blevet oprenset for to år siden, og i forhold til den seneste undersøgelse i 2007 er plante- og dyrelivet blevet bedre, idet der bl.a. er kommet flere undervandsplanter og stor vandsalamander er indvandret. Søens miljøtilstand er dog ikke helt tilfredsstillende, idet der tilføres stærkt næringsrigt overfladevand, og næringsstofindholdet i dette bør nedsættes. Desuden vil fjernelse af nogle af træerne på bredden begrænse løvnedfaldet til søen og dermed nedsætte søens interne belastning med næringsstoffer.

8 Søer i Buddinge

8.1 Sø nr. 66, Gorkisøen i Gladsaxe

Beliggenhed

Mellem Gorkis Allé og Zolas Allé i Buddinge.

Ejendomsforhold

Privat sø med flere ejere.

Matrikler

21dv, 21ba, 21hø, 21aø, 21in, 21kc, 21ez, 21ka, 21bv, 21hn, 21bn, 21bo, 21bp, 21y, 21bb og 21du, Buddinge.

Areal

3.500 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Dato: 11. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 17. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Søen er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Ligger i et kvarter med villaer, hvis haver skråner ned mod søen. Der er enkelte pile- og birketræer langs bredden, hvor der strækningsvis findes en smal rørsump. Der er to mindre øer i søen, og disse ligger i den nordlige og sydlige del. Sø vandet er næringsrigt og klart, men kan periodevis være lidt uklart som følge af tilførsel af vejvand. Sø bunden er blød og består af brunt dynd som tegn på, at vandet er godt iltet ved bunden, og der opstår ikke iltfrie forhold. Søens største vanddybde er ca. 1,5 m og den gennemsnitlige på ca. 1 m. Søen tilføres vand via et rørudløb i den sydlige ende, mens vandet ledes ud af søen i den nordøstlige del via et rørudløb.

Vandplanter

Undervandsvegetationen var meget veludviklet og dækkede ca. 50% af søens areal det meste af sommeren. Undervandsplanterne voksede ud til søens største dybde og havde således ingen dybdegrænse som følge af ret klart vand. Undervandsvegetationen var ret artsrig og omfattede tornfrøet hornblad, tornløs hornblad, kruset vandaks, fladfrugtet vandstjerne, korsandemad samt kransnålalgerne stjerne-tråd (*Nitellopsis obtusa*), bugtet glans-tråd (*Nitella flexilis*), skør kransnål (*Chara globularis*) og almindelig kransnål (*Chara vulgaris*). Tornfrøet hornblad, korsandemad og stjerne-tråd var dominerende. Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*) og slim-

tråd (*Spirogyra* sp.), og trådalgerne dækkede op til 20% af søens vandoverflade om sommeren.

Flydebladsvegetationen dækkede ca. 5% af søens areal og bestod af hvid åkande, gul åkande, liden andemad og stor andemad. Rørsumpvegetationen udgjorde ca. 5% af søens areal og bestod af bevoksninger af bredbladet dunhammer, smalbladet dunhammer, grenet pindsvineknop, enkelt pindsvineknop, gul iris, lådden dueurt, tigger-ranunkel, sideskærm, vejbred-skeblad, sværtævæld, kær-snerre, almindelig sumpstrå, glanskapslet siv, høj sødgræs, manna-sødgræs, kryb-hvene og knæbøjet rævehale.

Smådyrsliv

Artsrigt med mange arter af krebsdyr, biller, guldsmede, vandnymfer, vårfluer, vandtæger, dansemyg, snegle og muslinger som følge af den veludviklede vegetation. Antalsmæssigt dominerede vandtæger, biller, dansemyg og især snegle. Af ualmindelige arter fandtes vandtægerne vandrøver (*Ilyocoris cimicoides*) og dværgbugsvømmer (*Plea leachi*), vandedderkop (*Argyroneta aquatica*) samt billerne stor vandkalv (*Dytiscus marginalis*) og en art af sivbuk (*Donacia versicolora*).

Padde og krybdyr

Der yngede 4 arter af padde: skrubtudse, butsnudet frø, grøn frø og lille vandsalamander. Af disse var især skrubtudse meget almindelig og havde en stor ynglebestand i søen, mens ynglebestandene af både butsnudet frø og grøn frø var små. Lille vandsalamander syntes at have en moderat stor ynglebestand, idet der var en del larver af denne. Bestanden af skrubtudse er stor, idet haletudserne af denne art er giftige for søens fisk.

Ynglefugle

Af vandfugle yngede grågås (1 par), gråand (3 par), blishøne (1 par) og grønbenet rørhøne (1 par). Vandfuglene har gode ynglemuligheder i søen på de to småøer, idet bl.a. grågås yngede på den ene. I øvrigt opholdt der sig en del ikke-ynglende grågæs og grænder i søen.

Øvrige faunaforhold

Af fisk registreredes fåtalligt skalle, aborre, karudse og nipigget hundestejle i søen. Der findes muligvis flere fiskearter.

Særlige arter

Kransnålalgen stjerne-tråd er en sjælden vandplante her i landet, hvor den kendes fra rene og klarvandede søer, bl.a. Gentofte Sø som ligger ca. 3 km fra Gorkisøen. Arten er formentlig indslæbt herfra til Gorkisøen af vandfugle. I Gorkisøen var den almindelig i 2012 med lange og kraftige planter som tegn på en forholdsvis god miljøtilstand i søen. Desuden er de fire paddearter med på den danske gulliste. Endvidere er vandrøver, dværgbugsvømmer, vandedderkop, stor vandkalv og sivbukken *Donacia versicolora* ualmindelige.

Værdi- og målsætning

Gorkisøen har lokal og regional betydning, da den har en sjælden vandplante samt har en artsrig undervandsvegetation, smådyrfauna og paddebestand (naturværdi II). Desuden yngler en del vandfuglearter. En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er opfyldt.

Plejeforanstaltninger

Der er ikke behov for pleje af selve søen, men det tilførte overfladevand fra vejarealer bør begrænses eller gøres mindre næringsrigt og renere. Søen tilføres naturligt næringsstoffer via løvnedfald fra træerne langs bredden samt ved afstrømning af kunstgødning fra de skrånende græsplæner ned mod søen. En nedsættelse af denne tilførsel kan ske ved fældning af træer og mindsket brug af kunstgødning.

Samlet vurdering

Næringsrig og klarvandet sø med en artsrig og veludviklet undervandsvegetation, der bl.a. rummer den sjældne vandplante stjernebrød. Smådyrslivet i søen er derfor også artsrigt. Paddebestanden er moderat artsrig med en stor bestand af skrubbudse samt desuden en del ynglende vandfugle. Søens miljøtilstand er forholdsvis god, men periodevis forekomst af en del trådalger om sommeren tyder på, at søen er blevet lidt mere næringsrig siden den seneste undersøgelse i 2007. Der er dog ikke noget behov for pleje af søen i form af oprensning de førstkomende år.

9 Søer i Gyngemosen

9.1 Sø nr. 73, Søndre Gyngemose i Gyngemosen

Beliggenhed

Syd for Hillerød motorvej i Gyngemosen. Søen grænser op til Københavns Kommune.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

9r, Mørkhøj.

Areal

8.000 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i plejeplanen fra 2006 for Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park samt i Naturplan 2010-2015.

Dato: 7. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Søen er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Søndre Gyngemose er en næringsrig mose, der ud over mosearealer består af sump, sumpskov og vandområder. Centralt i mosen ligger en stor sø, og i randen af denne findes kanaler, grøfter og mindre vandområder. Moseområdet afvandes mod syd og øst via grøfter og kanaler. Træerne i mosen består fortrinsvis af rød-el, dun-birk, grå-pil, femhannet pil og bævreasp. Søen er omgivet af træer, især rød-el og grå-pil, og har rørsump med hængesæk langs en stor del af bredden. Sø vandet er næringsrigt og klart, og søbunden består af blødt og brunt dynd. Der er en største vanddybde på ca. 1½ m og en gennemsnitlig dybde på ca. 1 m.

Vandplanter

Undervandsvegetationen var spredt forekommende og dækkede mindre end 5% af søens areal det meste af sommeren. Undervandsplanterne voksede ud til søns største dybde og havde ingen dybdegrænse som følge af det ret klare vand. Undervandsvegetationen var moderat artsrig med en fåtallig forekomst af tornfrøet hornblad, butbladet vandaks, liden vandaks, fladfrugtet vandstjerne, roset-vandstjerne, vandrøllike, kors-andemad, almindelig kildemos samt kransnålgærerne skør kransnål (*Chara globularis*) og almindelig kransnål (*Cha-*

ra vulgaris). Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*) og slimtråd (*Spirogyra* sp). Det meste af sommeren var der store og tykke bevoksninger af dusk-vandhår over hele søen, og de dækkede samlet op til ca. 80% af søens areal. Trådalgerne var stærkt begrænsende for undervandsplanternes forekomst.

Flydebladsvegetationen var sparsomt forekommende og dækkede ca. 1% af søens areal. Det omfattede en fåtallig forekomst af liden andemad, stor andemad, vand-pileurt, frøbid og gul åkande. Rørsumpvegetationen var domineret af tagrør og herudover fandtes bevoksninger af bredbladet dunhammer, smalbladet dunhammer, grenet pindsvineknop, enkelt pindsvineknop, gul iris, høj sødgræs, manna-sødgræs, kryb-hvene, knæbøjet rævehale, tykakset star, kær-star, næb-star, stiv star, knippe-star, blære-star, toradet star, skovkogleaks, dynd-padderokke, glanskapslet siv, almindelig sumpstrå, vejbredskeblad, dusk-fredløs, almindelig fredløs, lådden dueurt, tigger-ranunkel, sideskærm, sump-forglemmigej, eng-forglemmigej, sværtevæld, kær-snerre, bitersød natskygge og vand-skræppe.

Smådyrsliv

Ret artsrigt med mange arter af krebsdyr, vandtæger, biller, guldsmede, vandnymfer, vårfluer, dansemyg, snegle og muslinger. Især var der mange arter af snegle. Antalsmæssigt dominerede vandtæger, dansemyg og snegle. Af ualmindelige arter registreredes vandtægen dværgbugsvømmer (*Plea leachi*), billerne tværstribet vandkalv (*Hydaticus transversalis*) og stor vandkalv (*Dytiscus marginalis*), lille kærguldsmed (*Leucorrhinia dubia*), stor sumpsnegl (*Viviparus fasciatus*) og dammusling (*Anadonta cygnea*).

Padder og krybdyr

Af padder ynglede følgende 6 arter: skrubtudse, butsnudet frø, spidssnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander og stor vandsalamander. Bestanden af lille vandsalamander var ret stor, mens bestandene af de øvrige arter ikke forekom at være særligt store, og de ynglede spredt i sø- og moseområdet. Af krybdyr registreredes enkelte individer af snog og stålorm, og der findes bestande af begge arter i mosen. Desuden findes almindeligt firben i mosen, hvor den synes at være udbredt.

Ynglefugle

Af vandtilknyttede fugle ynglede følgende arter: lille lappedykker (1 par), grågås (5 par), gråand (4 par), troldand (1 par), blishøne (3 par), grønbenet rørhøne (2 par), vandrikse (1 par), gøg (1 han), rørsanger (ca. 10), græshoppesanger (1 par), nattergal (1 par) og rørspurv (5 par).

Øvrige faunaforhold

Af fisk findes observeredes gedde, skalle, aborre og nipigget hundestejle i søen, men der findes formentlig flere fiskearter. Af særlige pattedyr registreredes lækat.

Særlige arter

Spidssnudet frø og stor vandsalamander er med på EF-habitatdirektivets bilag IV. Desuden er alle seks arter af padder og snog med på den danske gulliste. Dette gælder også for lille kærguldsmed. Desuden er smådyrarterne tværstribet vandkalv, stor vandkalv, stor sumpsnegl og dammusling ualmindelige. Af ynglefuglene er græshoppesanger og vandrikse ualmindelige arter. Endvidere fandtes den forholdsvis sjældne lækat.

Værdi- og målsætning

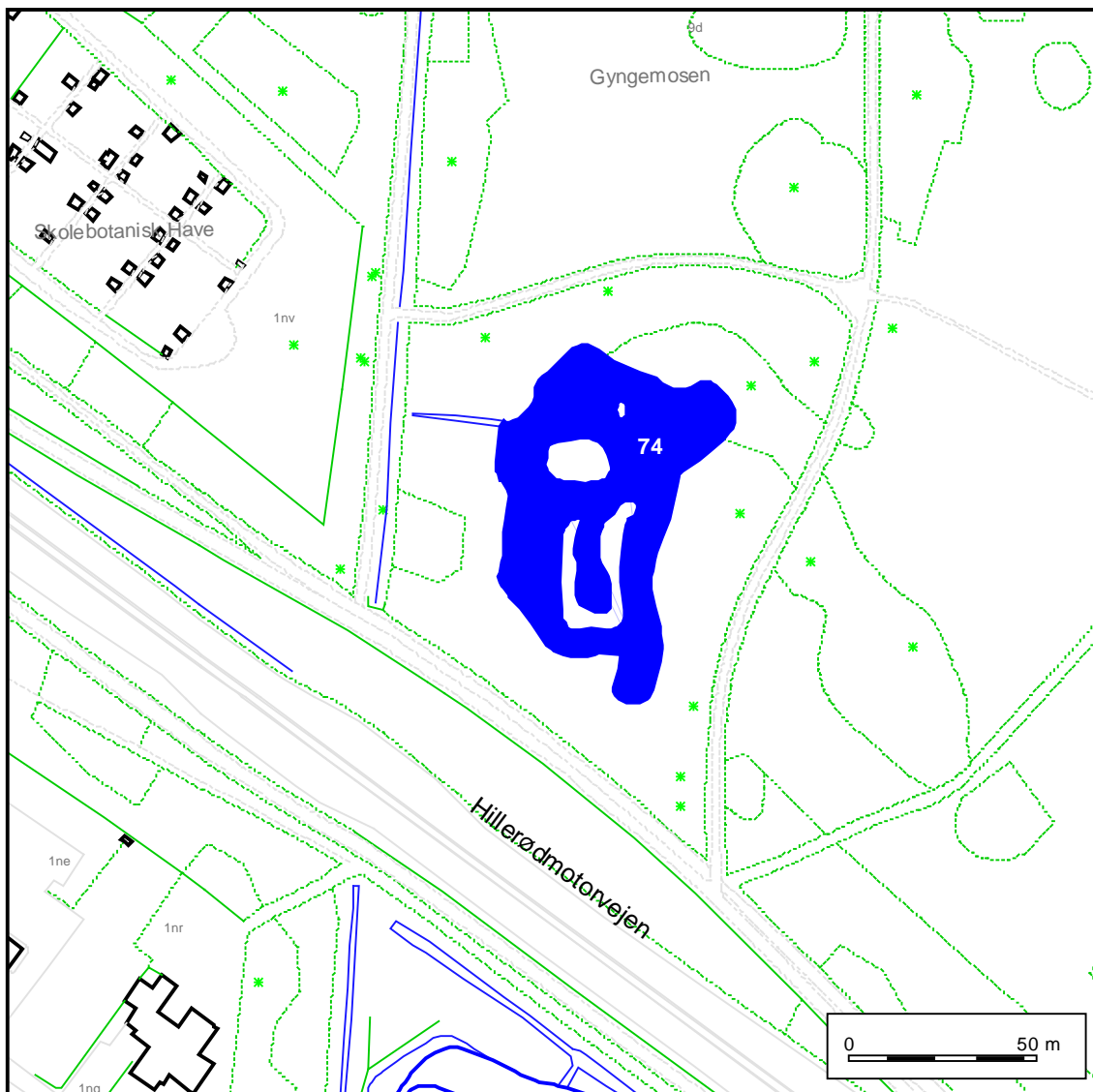
Mose- og søområdet har et artsrigt plante- og dyreliv, der rummer en del ualmindelige arter, af både lokal og regional betydning (naturværdi II). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er dog ikke helt opfyldt for søen, som følge af de store mængder trådalger og den forholdsvis ringe mængde undervandsplanter. Søens miljøtilstand er således ikke helt i orden som følge af, at søvandet er for næringsrigt.

Plejeforanstaltninger

Søen har behov for en forbedring af vandkvaliteten, hvis de store mængder af trådalger skal undgås. Der bør derfor ske en reduktion af næringsstofindholdet i det vand, som tilledes mosen. Den bløde dyndbund og rådne blade fra træerne langs bredden medfører formentlig også en betydelig intern belastning med næringsstoffer i søen. En oprensning af dyndet i søen vil være ønskelig, men er økonomisk ret dyrt.

Samlet vurdering

Søndre Gyngemose består af en mosaik af mose, sump og vandområder med en stor næringsrig sø i den centrale del. Store dele af området er svært tilgængelig, og udgør et forholdsvis uforstyrret naturområde i bymiljøet. Den store sø har en moderat artsrig undervandsvegetation, men som følge af store mængder trådalger er den dårlig udviklet. Der findes dog et artsrigt smådyrliv med en del ualmindelige arter og en artsrig paddebestand, som omfatter 6 arter. I forhold til den seneste undersøgelse i 2007 er søen imidlertid blevet en del mere næringsrig og har langt flere trådalger. Der er således behov for, at søens vandkvalitet forbedres, bl.a. andet ved en reduktion af næringsstofindholdet i vandet, som tilledes mose- og søområdet. Eventuelt bør søen oprenses og enkelte træer fjernes langs bredden.

Beliggenhed

I Gyngemosen nord for Hillerød motorvejen og sydvest for Høje Gladsaxe.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

9d, Mørkhøj.

Areal

3.700 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i plejeplanen fra 2006 for Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park samt i Naturplan 2010-2015.

Dato: 10. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Søen er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Søen er omgivet af mose- og engarealer. Der er løvtræer langs størstedelen af søen bestående hovedsagelig af rød-el og i mindre grad af grå-pil. Langs søen findes mose-, hængesæk- og sumparealer, og der er udstrakte tagrørsbevoksninger, især vest for søen. Søen modtager vand fra nord via en lille grøft, mens der er afløb mod syd ved Hillerødmotorvejen. Søen er næringsrig og med klart vand. Søbunden består af tørv og sort dynd, der i betydelig grad er dækket af blade og tagrørsrester. Søens største dybde er på knap 1 m og middeldybden ca. ½ m. Der er en træbevokset ø i den centrale del af søen.

Vandplanter

Undervandsvegetationen dækkede ca. 80% af søens åbne vandareal og var stærkt domineret af tornfrøet hornblad og til dels af kors-andemad. Desuden fandtes fåtalligt tornløs hornblad, butbladet vandaks, liden vandaks, fladfrugtet vandstjerne, smalbladet vandstjerne og vand-seglmos (*Drepanocladus fluitans*). Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*) og slimtråd (*Spirogyra* sp.). Det meste af sommeren var der store og sammenhængende bevoksninger af dusk-vandhår over hele søen, og de dækkede samlet op til ca. 40% af søens åbne vandareal.

Flydebladsvegetationen var domineret af liden andemad, der dækkede op til ca. 30% af søens åbne vandareal. Desuden fandtes sparsomt stor andemad,

vand-pileurt og frøbid. Rørsumpvegetationen, der var domineret af tagrør og til dels høj sødgræs, dækkede ca. 50% af søens samlede areal. Ud over de to dominerende arter fandtes spredte bevoksninger bredbladet dunhammer, grenet pindsvineknop, enkelt pindsvineknop, gul iris, manna-sødgræs, krybhvene, knæbøjet rævehale, tykakset star, kær-star, næb-star, skov-kogleaks, dynd-padderokke, glanskapslet siv, lyse-siv, almindelig sumpstrå, dusk-fredløs, almindelig fredløs, lådden dueurt, vand-mynte, sideskærm, sump-forglemmigej, eng-forglemmigej, sværtevæld, kær-snerre, bittersød natskygge og vand-skræppe.

Smådyrsliv

Moderat artsrigt med en del arter af krebsdyr, vandmider, vandtæger, biller, dansemyg, snegle og muslinger. Antalsmæssigt dominerede vandbænkebidder (*Asellus aquaticus*) og almindelig skivesnegl (*Planorbis planorbis*). Af ualmindelige arter registreredes vandtægen vandrøver (*Ilyocoris cimicoides*) og lille kærguldsmed (*Leuchorrinia dubia*).

Padder og krybdyr

Af padder ynglede følgende 6 arter: skrubtudse, butsnudet frø, spidssnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander og stor vandsalamander. Af disse var det kun lille vandsalamander, som var almindelig, mens de øvrige var fåtallige. Af krybdyr registreredes enkelte individer af snog.

Ynglefugle

Af vandtilknyttede fugle ynglede følgende arter: grågås (1 par), gråand (2 par), blichøne (1 par), grønbenet rørhøne (1 par), vandrikse (1 par), rørsanger (ca. 6 par) og rørspurv (5 par).

Øvrige faunaforhold

Af fisk findes observeredes skalle, karudse og nipigget hundestejle i søen, men der findes formentlig flere fiskearter.

Særlige arter

Spidssnudet frø og stor vandsalamander er som strengt beskyttede arter med på EF-habitatdirektivets bilag IV. Desuden er alle seks arter af padder og snog med på den danske gulliste. Dette gælder også for lille kærguldsmed. Endvidere er vandtægen vandrøver og stor skivesnegl ualmindelige arter.

Værdi- og målsætning

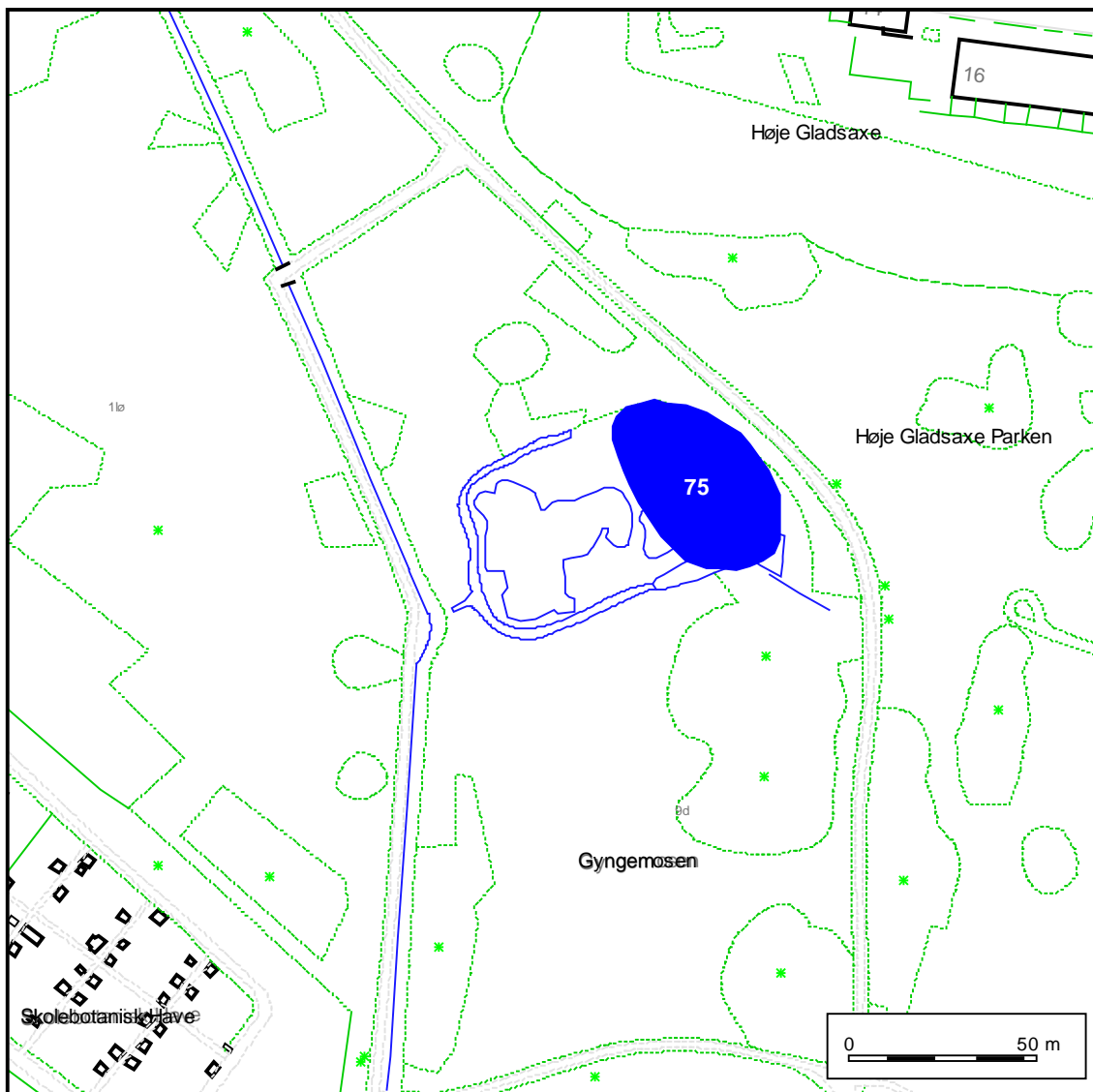
Søen har et artsrigt plante- og dyreliv, der rummer en del ualmindelige arter, som er af både lokal og regional betydning (naturværdi II). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke opfyldt for søen, da søvandet er for næringsrigt og giver anledning til store mængder trådalger. Søens vandkvalitet er således ikke helt i orden.

Plejeforanstaltninger

Der er behov for en forbedring af vandkvaliteten i søen for at nedsætte mængden af trådalger. Næringsstofindholdet bør derfor reduceres i det vand, som tilledes mosen. Desuden bør en del af træerne langs bredden fjernes for at begrænse løvnedfaldet til søen, idet nedbrydningen af bladene medfører et øget næringsstofindhold i vandet. Endvidere bør søen oprensnes, da den er ved at gro til med tagrørssump samt formentlig har en betydelig intern belastning med næringsstoffer fra dyndbunden.

Samlet vurdering

Nordre Gyngemose er en næringsrig og relativt klarvandet sø med dyndbund. Der er mange undervandsplanter, men også store mængder af trådalger. Smådyrslivet er moderat artsrigt, og der yngler fåtalligt 6 arter af padder. I forhold til den seneste undersøgelse i 2007 er søen blevet mere næringsrig og har fået langt flere trådalger. Desuden er søen blevet mere tilgroet med rørsump og sumpskov. Vandkvaliteten bør derfor forbedres ved, at indholdet af næringsstoffer i det tilløbende vand nedsættes, og ved at søen oprenses for dynd. Samtidig bør en del af rørsumpen og nogle af træerne langs bredden fjernes.

Beliggenhed

I Gyngemosen nord for Hillerødmotorvejen og sydvest for Høje Gladsaxe.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

9d, Mørkhøj.

Areal

1.500 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i plejeplanen fra 2006 for Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park samt i Naturplan 2010-2015.

Dato: 11. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Vandområdet er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Vandområdet består af en blanding af åbent vand, sump og sumpskov, der udgøres af rød-el og grå-pil. Det omgivende terræn er mod øst bakkede græsarealer (parklandskab) og ellers mose- og sumpskovsarealer. Vandområdet er stærkt groet til med tagrør, starer og sumpskov, så der kun er få og små åbne vandflader. Vandet er klart og moderat næringsrigt. Bunden i vandområdet er tørvet-dyndet og dækket af en del tagrørsrester og nedfaldne blade. Den største vandstand var 0,5 m i april og 0,3 m i maj, hvorefter vandområdet udtørrede i løbet af sommeren.

Vandplanter

Der var ingen undervandsplanter eller trådalger på grund af tilgroningen og beskyningen. Flydebladsvegetationen omfattede kun liden andemad, der var meget fåtallig. Rørsumpvegetationen dækkede ca. 80% af vandområdets areal og omfattede tætte bevoksninger af tagrør. Desuden var der en del bevoksninger af kær-star og tykakset star. Herudover fandtes spredte bevoksninger af næb-star, almindelig sumpstrå, eng-rørhvene, kryb-hvene, almindelig rapgræs, knæbøjet rævehale, bittersød natskygge, eng-forglemmigej, almindelig fredløs, vand-mynte og lådden dueurt.

Smådyrsliv

Meget artsfattigt og omfattede enkelte arter af krebsdyr, biller, vandtæger, stikmyg og dansemyg. Vandbænkebidder (*Asellus aquaticus*) var antalsmæssigt dominerende. Der blev ikke registreret nogen ualmindelige arter.

Padder og krybdyr

Der ynglede meget fåtalligt skrubbudse, butsnudet frø og lille vandsalamander. Der var dog ingen af arterne som havde ynglesucces på grund af den kraftige beskygning fra sumpplanter og træer samt udtørringen af vandområdet. I randen af området observeredes almindeligt firben.

Ynglefugle

Af vandtilknyttede fugle ynglede grønbenet rørhøne (1 par), rørsanger (4 par), rørspurv (1 par) og græshoppesanger (1 par).

Øvrige faunaforhold

Af særlige pattedyr observeredes brud.

Særlige arter

De tre paddearter er på den danske gulliste, og græshoppesanger er en ualmindelig ynglefugl herhjemme.

Værdi- og målsætning

Vandområdet har lokal og regional betydning med tre paddearter og en ualmindelig ynglefugl (naturværdi II). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke opfyldt som følge af den kraftige tilgroning med sumpplanter og sumpskov.

Plejeforanstaltninger

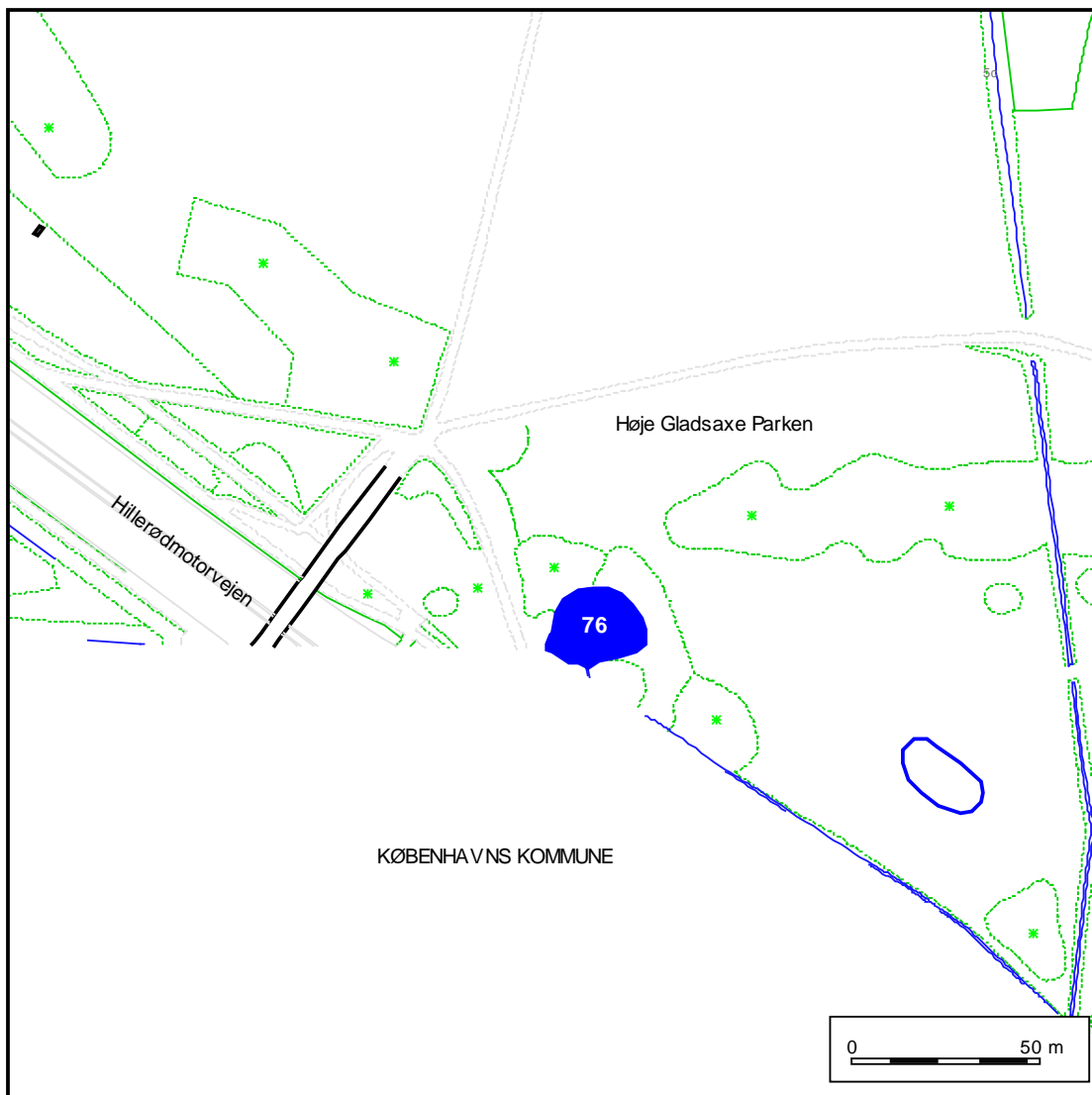
Vandområdet bør oprensnes og en del af sumpskoven fjernes, så der bliver skabt åbne vandflader igen, og der ikke sker en for hurtig udtørring. En hævning af vandstanden i området vil i den sammenhæng være til gavn for plante- og dyrelivet.

Samlet vurdering

Vandområde i mosearealer, som er stærkt groet til med sumpplanter og sumpskov. På grund af beskygning og udtørring i løbet af sommeren er der ingen undervandsplanter og et artsfattigt smådyrsliv. De fåtalligt ynglende paddearter har også dårlige yngleforhold på grund af beskygning og udtørring. Vandområdet bør oprensnes og en del af træerne fjernes. En hævning af vandstanden vil også være til gavn for plante- og dyrelivet. I forhold til den seneste undersøgelse i 2007 er vandområdet blevet væsentligt mere tilgroet både med sumpplanter og sumpskov.

10 Søer i Høje Gladsaxe Park

10.1 Sø nr. 76, Vestre Bøgebjerg Engsø i Høje Gladsaxe Park

Beliggenhed

I den sydvestlige del af Høje Gladsaxe Park nord for Hillerødmotorvejen. Den sydlige del af søen grænser op til Københavns Kommune.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

6b, Buddinge.

Areal

600 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i plejeplanen fra 2006 for Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park samt i Naturplan 2010-2015.

Dato: 10. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Søen er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Søen er omgivet af et bakket terræn, og de nærmeste arealer består af sump, mose og sumpskov, løvtræsbevoksninger samt græsarealer i et parklandskab. Der er løvtræer langs størstedelen af søen bestående af birk, rød-el, pil, elm og bøg. Langs størstedelen af bredden findes bevoksninger af tagrør og hængesæk. Sø vandet var moderat klart og svagt brunfarvet af humusstoffer fra mosen. Periodevis var vandet lidt uklart, hvilket skyldes tilledning af overfladevand. Søbunden består af blødt og brunt dynd, som til dels er dækket af tagrørsrester. Søens største dybde er ca. 1 m.

Vandplanter

Undervandsvegetationen dækkede ca. 5% af søens areal og består af tornfrøet hornblad, kors-andemad, vandrøllike og fladfrugtet vandstjerne. Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*) og slimtråd (*Spirogyra* sp.). Dusk-hår var dominerende og dækkede op til 5% af søens areal. Flydebladsvegetationen omfattede kun liden vand-pileurt og liden andemad, der dækkede op til ca. 2% af søens areal. Rørsumpvegetationen, der var domineret af tagrør, dækkede ca. 20% af søens areal. Herudover fandtes med spredte bevoksninger grenet pindsvineknop, dynd-padderok, høj sødgræs, manna-sødgræs, kryb-hvene, knæbøjet rævehale, tykakset star, kær-star, stiv star,

knippe-star, vejbred-skeblad, bittersød natskygge, glanskapslet siv, lyse-siv, lådden dueurt, eng-forglemmigej, sværtevæld, kær-snerre og vand-skræppe.

Smådyrsliv

Moderat artsrigt med en del arter af krebsdyr, vandmider, vandtæger, biller, vandnymfer, guldsmede, dansemyg, snegle og muslinger. Antalsmæssigt dominerede krebsdyr, vandtæger og snegle. Af ualmindelige arter registreredes vandtægen vandrøver (*Ilyocoris cimicoides*) og stor sumpsnegl (*Viviparus fasciatus*).

Padder og krybdyr

Af padder ynglede fåtalligt 3 arter: skrubtudse, butsnudet frø og lille vandsalamander. Ingen af arterne havde en god ynglesucces, hvilket for de to sidstnævnte arter skyldtes, at der var en del skaller i søen, idet fiskene æder deres haletudser og larver. Skrubtudsens haletudser er giftige for fisk.

Ynglefugle

Af vandtilknyttede fugle ynglede gråand (1 par), grønbenet rørhøne (1 par), rørsanger (3 par) og rørspurv (1 par).

Øvrige faunaforhold

Af fisk observeredes skalle og karudse, idet der var en stor bestand af små og mellemstore individer af skalle. Der er formentlig flere fiskearter.

Særlige arter

De tre arter af padder er med på den danske gulliste. Desuden er vandtægen vandrøver og stor sumpsnegl ualmindelige.

Værdi- og målsætning

Søen har lokal og regional betydning med tre paddearter og et moderat artsrigt smådyrsliv (naturværdi II). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke opfyldt for søen, da søvandet periodevis er for uklart, så der vokser for få undervandsplanter.

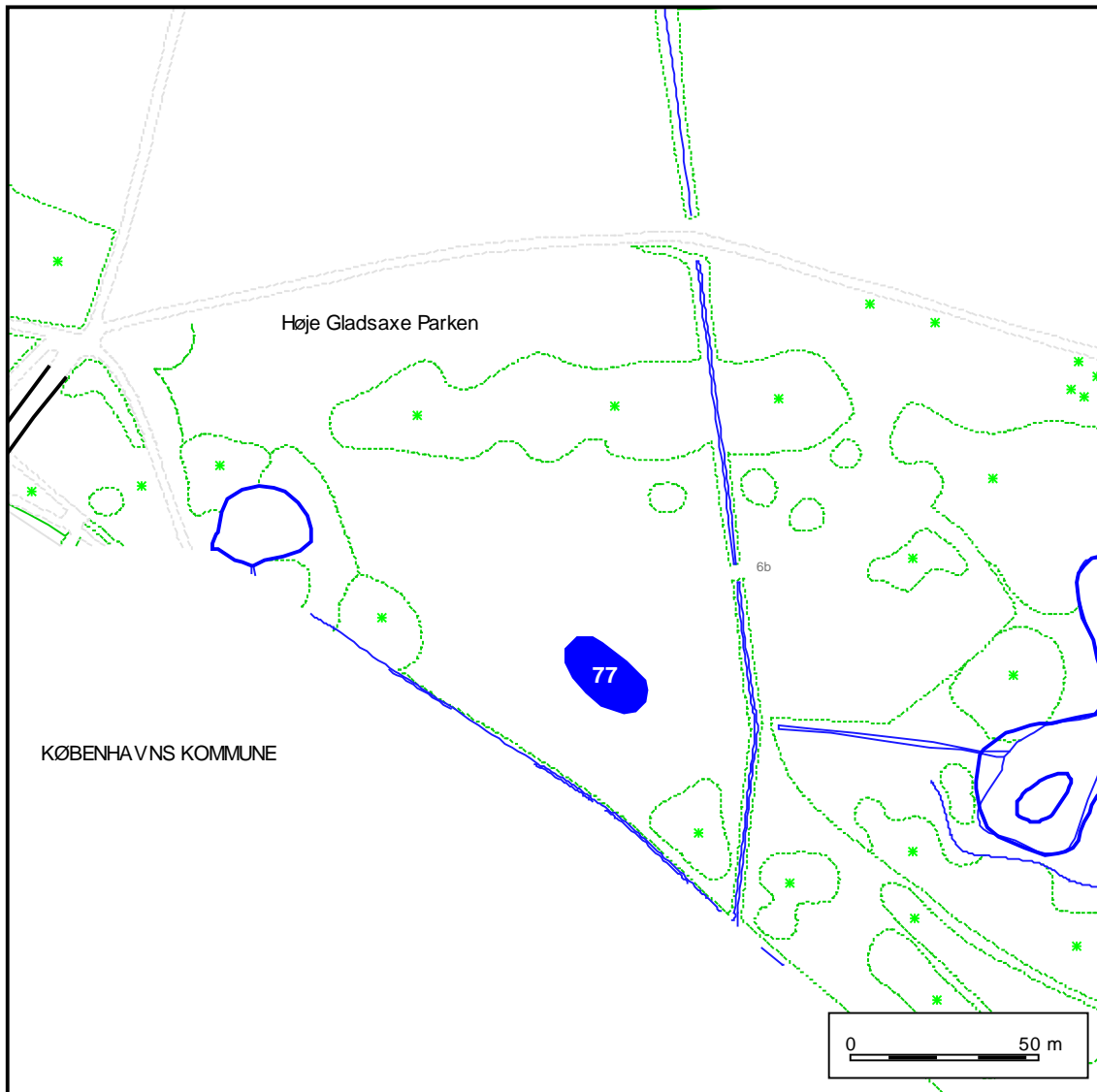
Plejeforanstaltninger

Søen bør oprensnes for dynd og en del af rørsumpen samt nogle af træerne langs bredden fjernes. Herved skabes en mere åben sø med lavvandede bredzonearealer, hvilket vil være til gavn for bl.a. smådyr og padder. Det tilledte overfladevand bør have en bedre vandkvalitet og være mere klart.

Samlet vurdering

Vester Bøgebjerg Sø er en næringsrig sø med periodevis lidt uklar vand samt en blød dyndbund. Mængden af undervandsvegetation er begrænset, og smådyrslivet er moderat artsrigt. De tre fåtalligt ynglende paddearter har ikke særlig gode yngleforhold. Søen bør oprensnes, og nogle af de omkringstående træer fjernes. I forhold til den seneste undersøgelse i 2007 er der ikke sket større ændringer bortset fra, at søen forekommer at være lidt mere uklar, og at skalle er blevet meget almindelig i søen.

10.2 **Sø nr. 77, Vandområde vest for Bøgebjerg Engsø i Høje Gladsaxe Park**

Beliggenhed

Vest for Bøgebjerg Engsø i Høje Gladsaxe Park. Søen ligger lige nord for Københavns Kommune.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

6b, Buddinge.

Areal

300 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i plejeplanen fra 2006 for Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park samt i Naturplan 2010-2015.

Dato: 10. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Vandområdet er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Våd lavning med starbevoksninger. Det omgivende terræn består af eng- og mosearealer uden træer. Lavningen er helt groet til med starrer og har karakter af et lavvandet vandområde med star-sump. I april var der en største vanddybde på 0,4 m, mens lavningen næsten var udtørret i slutningen af maj og helt udtørret resten af sommeren. Bunden i lavningen består af tørv og dynd, som er dækket af en del dødt plantemateriale. Vandet i lavningen var svagt næringsrigt og klart i april.

Vandplanter

Der var ikke nogen undervandsplanter. Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*) og slimtråd (*Spirogyra* sp.), som tilsammen dækkede mindre end 1% af vandområdets areal. Flydebladsvegetationen omfattede kun liden andemad og vand-pileurt, der dækkede mindre end 0,1% af vandområdets areal. Sumpvegetationen, der var domineret af stiv star, tykakset star, nikkende star og tagrør, dækkede ca. 80% af vandområdets areal. Herudover fandtes bevoksninger af næb-star, kær-star, almindelig star, almindelig sumpstrå, kryb-hvene, knæbøjet rævehale, glanskapslet siv, lyse-siv, sværtevæld, eng-forglemmigej og kær-snerre.

Smådyrsliv

Artsfattigt og omfattede kun arter af insekter, da vandområdet var udtørret om sommeren. Der var således kun enkelte arter af vandtæger, biller, dansemyg og stikmyg. Der blev ikke registreret nogen ualmindelige arter.

Padder og krybdyr

Af padder ynglede fåtalligt butsnudet frø og spidssnudet frø. Ingen af arterne havde ynglesucces på grund af udtørringen af vandområdet i begyndelsen af juni, idet haletudserne af de to arter først forvandler sig og går på land efter midten af juni. De ynglende frøer i vandområdet stammer formentlig fra bestanden i den nærliggende Bøgebjerg Engso. Lavningen er levested for voksne frøer om sommeren.

Ynglefugle

Rørspurv (1 par).

Øvrige faunaforhold

Der blev registreret stålorm i området i sensommeren.

Særlige arter

Spidssnudet frø er en streng beskyttet art på EF-habitatdirektivets bilag IV. Desuden er de to paddearter med på den danske gulliste.

Værdi- og målsætning

Vandområdet har lokal betydning med to paddearter, herunder spidssnudet frø, samt en veludviklet star-sump (naturværdi III). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke helt opfyldt på grund af udtørring om sommeren.

Plejeforanstaltninger

Den laveste del af lavningen bør eventuelt oprensnes, så vandområdet ikke så hurtigt udtørres. Dette vil komme padder og vandinsekter til gode. Der er en begyndende tilgroning med tagrør i den sydøstlige del af vandområdet, og disse bevoksninger bør eventuelt fjernes, idet de på længere sigt vil kunne udkonkurrere starbevoksningerne.

Samlet vurdering

Våd lavning med karakter af star-sump, som udtørres i løbet af sommeren. Der yngler fåtalligt to paddearter, herunder spidssnudet frø, hvis haletudser ikke når at udvikle sig på grund af udtørringen. Såfremt lavningen skal være yngleområde for padder er det nødvendigt at gøre den dybere, så den ikke udtørres så hurtigt. I forhold til den seneste undersøgelse i 2007 er det mest bemærkelsesværdige, at tagrør har fået en lidt større udbredelse i den sydvestlige del af vandområdet.

10.3 Sø nr. 78, Bøgebjerg Engsø i Høje Gladsaxe Park

Beliggenhed

I den sydligste del af Høje Gladsaxe Park nord for Hillerødmotorvejen. Søen ligger lige nord for Københavns Kommune.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

6b, Buddinge.

Areal

3.500 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i plejeplanen fra 2006 for Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park samt i Naturplan 2010-2015.

Dato: 10. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Vandområdet er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Søen ligger i et terræn bestående af mose- og græsarealer i et parklandskab i Høje Gladsaxe Park. Søens nærmeste omgivelser består af sump, hængesæk, mose, eng og sumpskov. Der er øer og arealer med hængesæk i søen, som er stærkt tilgroet med grå-pil, rød-el, dun-birk og sumpplanter. Sø vandet er forholdsvis klart og svagt brunligt af humusstoffer, og det er moderat næringsrigt. Den største dybde er ca. 1 m og den gennemsnitlige dybde ca. ½ m. Søbunden består af tørv, der er dækket af dynd.

Vandplanter

Undervandsvegetationen dækkede ca. 30% af søens areal og bestod af tornfrøet hornblad, tornløs hornblad, liden vandaks, butbladet vandaks, almindelig vandranunkel, enkelt pindsvineknop, kors-andemad, vandrøllike, roset-vandstjerne og fladfrugtet vandstjerne samt vandmosserne flydende stjerneløv (*Riccia fluitans*) og vand-seglmos (*Drepanocladus fluitans*). Kors-andemad og flydende stjerneløv var dominerende. Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*) og slimtråd (*Spirogyra* sp.). Dusk-hår var dominerende og dækkede op til 5% af søens areal.

Flydebladsvegetationen omfattede gul åkande, hvid åkande, vand-pileurt, frøbid, stor andemad og liden andemad, der tilsammen dækkede op til ca. 30% af søens areal. De to arter af åkander og liden andemad var dominerende.

Rørsumpvegetationen, der var domineret af tagrør, høj sødgræs, bredbladet dunhammer og kær-star, dækkede ca. 40% af søens areal. Herudover fandtes bevoksninger af smalbladet dunhammer, enkelt pindsvineknop, grenet pindsvineknop, dynd-padderok, sø-kogleaks, manna-sødgræs, kryb-hvene, knæbøjet rævehale, skov-kogleaks, næb-star, tykakset star, stiv star, knippe-star, nikkende star, blære-star, vejbred-skeblad, bittersød natskygge, glanskapslet siv, lyse-siv, almindelig sumpstrå, gul iris, kragefod, fliget brøndsel, sideskærm, lådden dueurt, dusk-fredløs, almindelig fredløs, tigger-ranunkel, bredbladet mærke, eng-forglemmigej, sump-forglemmigej, sværtevæld, kær-snerre, vandnavle og vand-skræppe.

Smådyrsliv

Artsrigt med mange arter af krebsdyr, vandmider, vandtæger, biller, vandnymfer, guldsmede, dansemyg, snegle og muslinger. Antalsmæssigt dominerede krebsdyr, vandtæger, dansemyg og snegle. Af ualmindelige arter registreredes vandtægen vandrøver (*Ilyocoris cimicoides*), lille kærguldsmed (*Leucorrhinia dubia*), sortmærket kobbervandnymfe (*Lestes dryas*), blodrød hedelibel (*Sympetrum sanguineum*), tværstribet vandkalv (*Hydaticus transversalis*) og stor sumpsnegl (*Viviparus fasciatus*).

Padder og krybdyr

Af padder ynglede 6 arter: skrubbudse, butsnudet frø, spidssnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander og stor vandsalamander. Alle arter var ret almindelige bortset fra grøn frø og stor vandsalamander. Snog observeredes med enkelte individer i søen, idet arten bruger søområdet som fourageringssted.

Ynglefugle

Af vandtilknyttede fugle ynglede lille lappedykker (1 par), grågås (4 par), gråand (3 par), blishøne (3 par), grønbenet rørhøne (2 par), vandrikse (1 par), rørsanger (ca. 10 par), nattergal (1 par) og rørspurv (3 par). De tilgroede øer og hængesæksarealerne udgør gode ynglesteder for mange af vandfuglene.

Øvrige faunaforhold

Af fisk registreredes skalle, karudse og nipigget hundestjle, hvoraf skalle var den almindeligste art. Der er formentlig flere fiskearter i søen.

Særlige arter

Spidssnudet frø og stor vandsalamander er strengt beskyttede arter på EF-habitatdirektivet (bilag IV-art). Alle seks paddearter og snog samt lille kærguldsmed er med på den danske gulliste. Desuden er vandtægen vandrøver, sortmærket kobbervandnymfe, blodrød hedelibel og stor sumpsnegl ualmindelige. Endvidere er vandrikse en ualmindelig ynglefugl.

Værdi- og målsætning

Søen har lokal og regional betydning med en artsrig vegetation, et artsrigt smådyrsliv, seks paddearter, snog og en del ynglende vandfugle (naturværdi II). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er opfyldt for søen, selv om den er ret stærkt tilgroet med sumpplanter og træer.

Plejeforanstaltninger

I 2007 fjernede Gladsaxe Kommune busk- og træbevoksninger langs vest- og nordbredden, for at gøre søen mere åben. Denne del af søen er nu åben, men er under hurtig tilgroning med sumpplanter, så det åbne vandspejl efterfølgende er blevet en del reduceret. Der er således igen et stigende behov for at

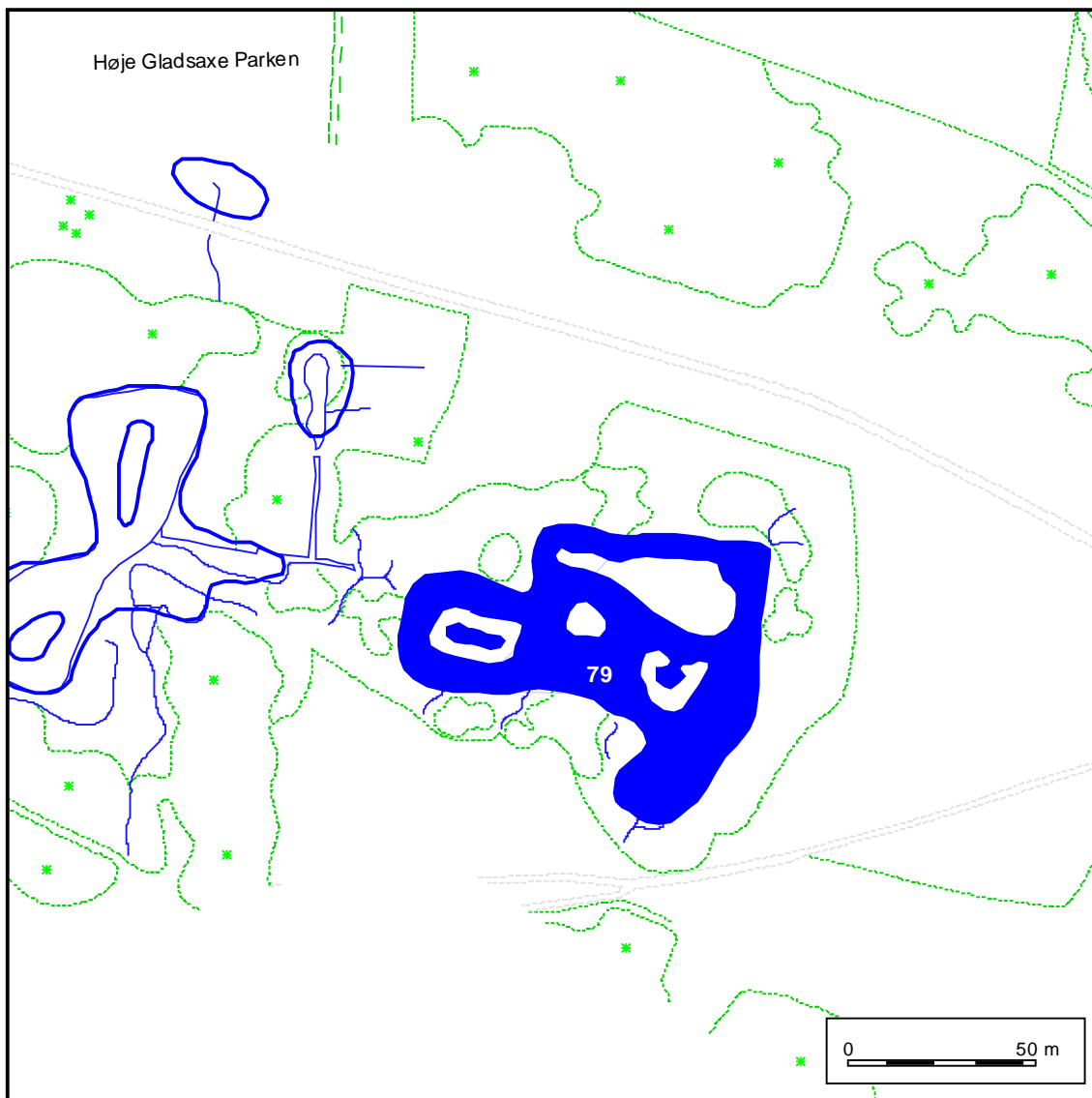
fjerne en del af sumpskoven og sumpplanterne, da kun omkring en tredjedel af søen har åbent vandspejl.

Samlet vurdering

Bøgebjerg Eng sø er en moderat næringsrig mosesø med forholdsvis klart vand, der er svagt brunligt af humusstoffer fra mosen. Søen er under stærk tilgroning med sumpplanter, hængesæk og sumpskov. Der findes dog stadig en forholdsvis artsrig og veludviklet undervandsvegetation. Desuden er rørsumpvegetationen artsrig. Smådyrlivet i søen er også artsrig med en del ualmindelige arter af vandinsekter. Der yngler 6 arter af padder, herunder de EU-beskyttede spidssnudet frø og stor vandsalamander. Desuden opholder snogen sig i søområdet. Vandfuglebestanden omfatter en del arter, herunder den ualmindelige vandrikse.

Søen har på længere sigt et stort behov for, at der fjernes sumpskov og sumpvegetation for at gøre søen mere åben. I forhold til den seneste undersøgelse i 2007, hvor der samme år skete en pleje af en del af søen ved at fjerne sumpskov, er denne del af søen forholdsvis hurtigt groet til igen med sumpplanter samt enkelte buske og træer. Generelt er søens plante- og dyreliv i 2012 dog mere artsrigt og veludviklet end i 2007.

10.4 Sø nr. 79, Østre Bøgebjerg Sø i Høje Gladsaxe Park

Beliggenhed

I den sydligste del af Høje Gladsaxe Park nord for Hillerødmotorvejen. Søen ligger lige nord for Københavns Kommune.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

5a, Buddinge.

Areal

6.000 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i plejeplanen fra 2006 for Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park samt i Naturplan 2010-2015.

Dato: 10. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Søen er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Det omgivende terræn består af mose- og græsarealer i Høje Gladsaxe Park. Søens nærmeste omgivelser består af mose, eng og sumpskov. Der er åbne eng- og mosearealer ned mod den sydlige del af søen, mens der er sumpskov langs den øvrige del af søen. Der findes øer og arealer med hængesæk i søen, idet knap halvdelen af søen er groet til med sumpplanter og sumpskov bestående af rød-el, grå-pil og dun-birk. Sø vandet er klart og svagt brunligt af humusstoffer fra tørvejorden, og vandet er moderat næringsrigt. Den største dybde er ca. 1½ m og den gennemsnitlige dybde lidt under 1 m. Søbunden består af tørv, der er dækket af dynd.

Vandplanter

Undervandsvegetationen dækkede ca. 40% af søens areal og bestod af vandpest, tornfrøet hornblad, tornløs hornblad, liden vandaks, butbladet vandaks, almindelig vandranunkel, kors-andemad, vandrøllike, roset-vandstjerne og fladfrugtet vandstjerne samt vandmosserne flydende stjerneløv (*Riccia fluitans*), vand-seglmos (*Drepanocladus fluitans*) og almindelig kildemos (*Fontinalis antipyretica*). Desuden fandtes undervandsformen af gul åkande, svømmende vandaks og enkelt pindsvineknop. Vandpest var dominerende. Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*) og slimtråd (*Spirogyra* sp.). Dusk-hår var dominerende og dækkede op til 5% af søens areal.

Flydebladsvegetationen omfattede gul åkande, hvid åkande, vand-pileurt, frøbid, stor andemad og liden andemad, der tilsammen dækkede op til ca. 30% af søens areal. De to arter af åkander var dominerende. Rørsumpvegetationen, der var domineret af tagrør, bredbladet dunhammer og smalbladet dunhammer, dækkede ca. 40% af søens areal. Herudover fandtes bevoksninger af grenet pindsvineknop, enkelt pindsvineknop, dynd-padderok, sø-kogleaks, høj sødgræs, manna-sødgræs, kryb-hvene, knæbøjet rævehale, skov-kogleaks, næb-star, tykakset star, stiv star, blære-star, knippe-star, nikkende star, vejbred-skeblad, bittersød natskygge, glanskapslet siv, lyse-siv, tudse-siv, almindelig sumpstrå, gul iris, kragefod, sideskærm, lådden dueurt, fliget brøndsel, dusk-fredløs, almindelig fredløs, kær-ranunkel, tigger-ranunkel, bredbladet mærke, eng-forglemmigej, sump-forglemmigej, sværtevæld, kær-snerre, vandnavle og vand-skræppe.

Smådyrsliv

Meget artsrigt med mange arter af krebsdyr, vandmider, vandtæger, biller, vandnymfer, guldsmede, dansemyg, snegle og muslinger. Antalsmæssigt dominerede krebsdyr, vandtæger, vandnymfer, dansemyg og snegle. Af ualmindelige arter registreredes vandtægen vandrøver (*Ilyocoris cimicoides*), lille kærguldsmed (*Leucorrhinia dubia*), sortmærket kobbervandnymfe (*Lestes dryas*), blodrød hedelibel (*Sympetrum sanguineum*), sort hedelibel (*Sympetrum danae*), kileplet-mosaikguldsmed (*Aeshna isosceles*), tværtribet vandkalv (*Hydaticus transversalis*), art af sivbuk (*Donacia versicolora*), stor sumpnegl (*Viviparus fasciatus*) og lille bønnemusling (*sphaerium lacustre*).

Padde og krybdyr

Af padde ynglede 6 arter: skrubtudse, butsnudet frø, spidssnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander og stor vandsalamander. Af disse arter var butsnudet frø, skrubtudse og lille vandsalamander almindelige, mens grøn frø, spidssnudet frø og stor vandsalamander var fåtallige. Snog observeredes med enkelte individer i søen, idet arten bruger søområdet som fourageringssted. Desuden observeredes stålorm og almindeligt firben.

Ynglefugle

Af vandtilknyttede fugle ynglede lille lappedykker (1 par), grågås (5 par), gråand (3 par), taffeland (1 par), blichøne (4 par), grønbenet rørhøne (2 par), vandrikse (1 par), rørsanger (ca. 12 par), nattergal (1 par) og rørspurv (3 par). De tilgroede øer og hængesæksarealerne udgør gode ynglesteder for mange af vandfuglene.

Øvrige faunaforhold

Af fisk registreredes skalle, aborre, karudse og nipigget hundestejle, hvoraf skalle var den almindeligste art. Der findes formentlig flere fiskearter i søen.

Særlige arter

Spidssnudet frø og stor vandsalamander er strengt beskyttede arter på EF-habitatdirektivet (bilag IV-art). Alle seks paddearter og snog samt lille kærguldsmed er med på den danske gulliste. Desuden er vandtægen vandrøver, sortmærket kobbervandnymfe, blodrød hedelibel, sort hedelibel, kileplet-mosaikguldsmed, sivbukken *Donacia versicolora* og stor sumpsnegl ualmindelige. Endvidere er vandrikse en ualmindelig ynglefugl.

Værdi- og målsætning

Søen har lokal og regional betydning med en artsrig vegetation, et meget artsrigt smådyrsliv, seks paddearter, snog og en del ynglende vandfugle (naturværdi II). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er opfyldt for søen.

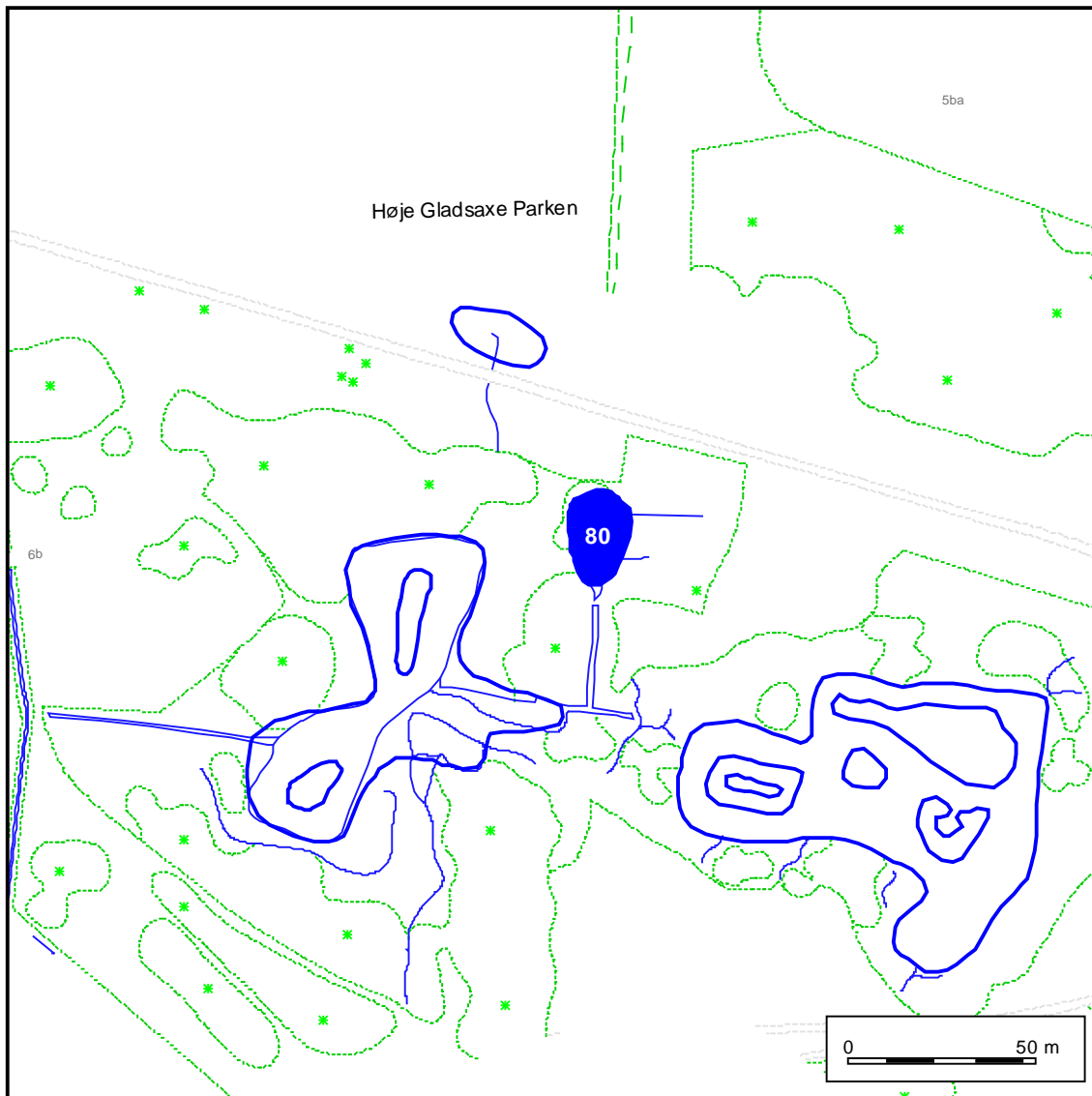
Plejeforanstaltninger

Det er kun langs syd- og sydøstbredden, at der er lysåbne bredarealer, mens der er sumpplanter og sumpskov langs den øvrige del af bredden. Det er vigtigt at bibeholde disse åbne bredarealer i de kommende år. Det vil også være naturforbedrende at fjerne en del sumpskoven og sumpplanterne langs den øvrige bred. I øjeblikket slås eng- og mosevegetationen rundt om søen, hvilket er med til at holde sydbredden åben.

Samlet vurdering

Østre Bøgebjerg Sø er en moderat næringsrig mosesø med forholdsvis klart vand, der er svagt brunligt af humusstoffer fra mosen. Der er sump og sumpskov langs det meste af søbredden, men den sydlige og sydøstlige del er åben til gavn for plante- og dyrelivet. Der findes således en artsrig og veludviklet undervandsvegetation. Desuden er sumpvegetationen artsrig. Søens relativ gode miljøtilstand og mange undervandsplanter har til følge, at der findes en meget artsrig smådyrsfauna med mange ualmindelige arter af vandinsekter. Desuden yngler der 6 arter af padder, herunder spidssnudet frø og stor vand-salamander. Endvidere findes snogen i søområdet. Der er også en del ynglende vandfugle, som har gode ynglemuligheder på øerne i søen.

Det er væsentligt, at de nuværende åbne bredarealer bibeholdes ved slåning af de tilgrænsende mose- og engarealer, som det er tilfældet i øjeblikket. Det vil også gavne plante- og dyrelivet i søen, såfremt en del af sumpskoven og sumpvegetationen langs den øvrige bred fjernes. I forhold til den seneste undersøgelse i 2007 har søen fået et mere artsrigt plante- og dyreliv som følge af plejen langs sydbredden.

Beliggenhed

I den sydlige del af Høje Gladsaxe Park nordøst for Bøgebjerg Eng sø.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

5a, Buddinge.

Areal

400 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i plejeplanen fra 2006 for Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park samt i Naturplan 2010-2015.

Dato: 11. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Vandområdet er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Lavvandet og sumpet areal, der ligger i forlængelse af Bøgebjerg Engso. Det omgivende terræn består af sø, sump, sumpskov, mose og græsarealer i Høje Gladsaxe Park. Vandområdet er i betydelig grad groet til med eng-rørhvene, men har også åbne vandarealer. I den vestlige del blev der i 2007 fjernet sumpskov, hvilket har medført åbne vandflader. Vandet er moderat artsrigt og lidt uklart på grund af humustoffer og okker. Den største vanddybde var 0,5 i april, mens vandområdet kun havde en dybde på op til 0,2 m det meste af sommeren og næsten helt tørrede ud i august. Bunden i vandområdet er tørvet-dyndet og dækket af en del dødt plantemateriale.

Vandplanter

Undervandsvegetationen dækkede ca. 5% af vandområdets areal og omfattede kun vandrøllike, fladfrugtet vandstjerne og kors-andemad. Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*) og slimtråd (*Spirogyra* sp.), som tilsammen dækkede op til 10% af vandområdets areal i løbet af sommeren. Flydebladsvegetationen omfattede kun liden andemad, som dækkede ca. 5% af vandoverfladen.

Rørsumpvegetationen var stærkt domineret af eng-rørhvene, der dækkede størstedelen af området med store sammenhængende bevoksninger. Herudover fandtes også en del bevoksninger af bredbladet dunhammer og lådden

dueurt samt spredte bevoksninger af stiv star, toradet star, almindelig star, almindelig sumpstrå, kryb-hvene, manna-sødgræs, knæbøjet rævehale, almindelig rapgræs, glanskapslet siv, lyse-siv, gul iris, eng-forglemmigej, fliget brøndsel og kær-snerre.

Smådyrsliv

Moderat artsrigt med enkelte arter af krebsdyr, vandmider, vandtæger, biller, vandnymfer, guldsmede, dansemyg, snegle og muslinger. Antalsmæssigt dominerede krebsdyr, dansemyg og snegle, idet vandbænkebidder (*Asellus aquaticus*) var hyppig. Der blev ikke registreret nogen ualmindelige arter.

Padder og krybdyr

Der ynglede fåtalligt skrubbtudse, butsnudet frø, spidssnudet frø og lille vand-salamander. Haletudser og salamanderlarver af de fire arter trak ud i Bøgebjerg Engsø i takt med den faldende vandstand i vandområdet sidst på foråret og først på sommeren. Snog observeredes en enkelt gang.

Ynglefugle

Af vandtilknyttede fugle ynglede rørspurv (1 par).

Øvrige faunaforhold

Af fisk registreredes nippigget hundestjle.

Særlige arter

Spidssnudet frø er en strengt beskyttet art på EF-habitatdirektivet (bilag IV-art). Alle tre paddearter og snog er med på den danske gulliste.

Værdi- og målsætning

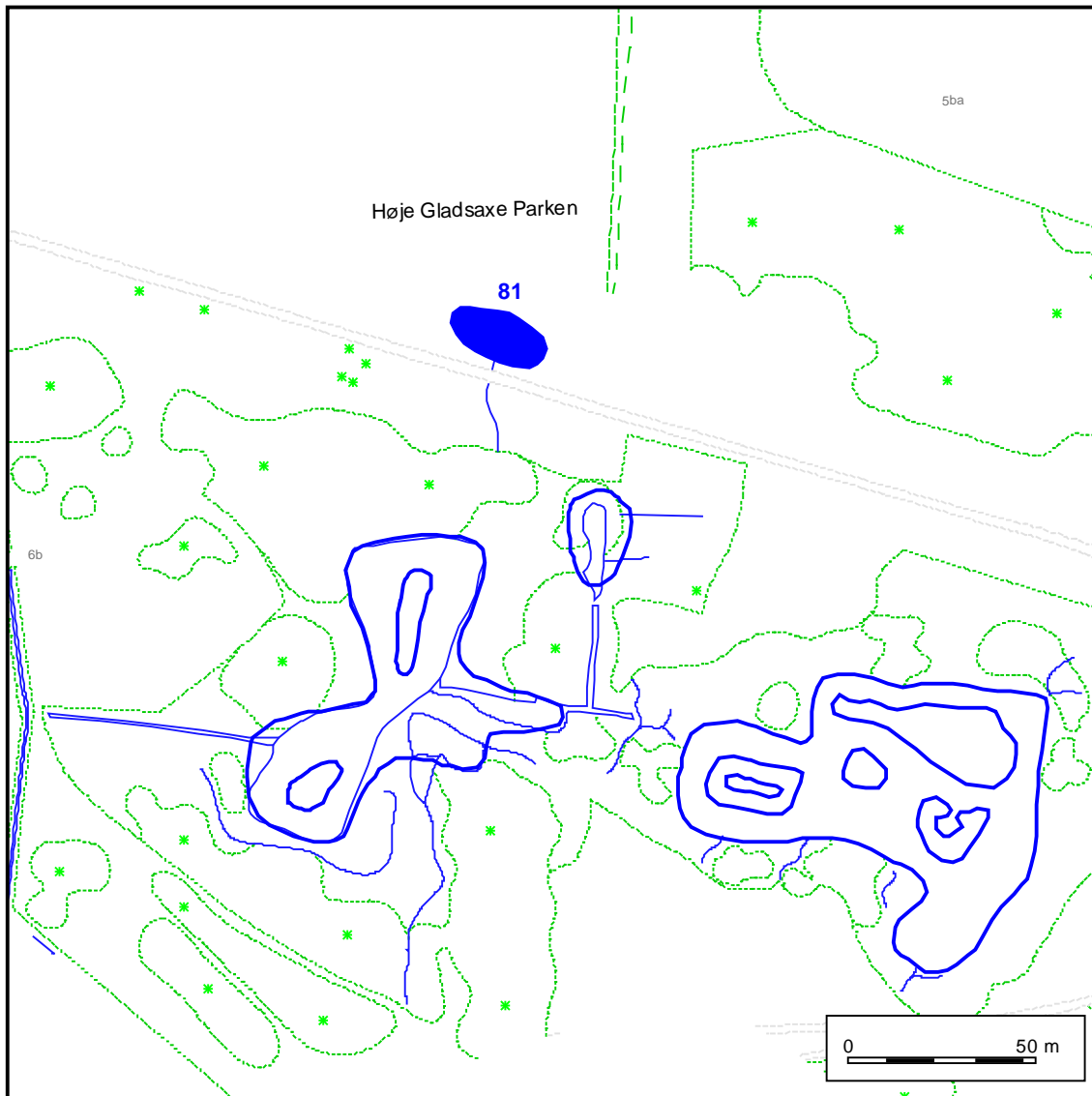
Søen har lokal og regional betydning med tre ynglende paddearter, og da den indgår som en del af Bøgebjerg Engsø (naturværdi II). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke opfyldt.

Plejeforanstaltninger

Det vil være hensigtsmæssigt at uddybe en del af arealet, som er bevokset med eng-rørhvene, så vandområdet ikke så hurtigt udtørres, hvilket især vil komme padderne til gode. Desuden kan nogle af træerne med fordel fjernes, så vandområdet bedre kan få solen ind fra syd.

Samlet vurdering

Vandområdet er lavvandet og har moderat næringsrigt vand, som er svagt brunligt af humusstoffer. Vegetationen er karakteristisk ved store bevoksninger af eng-rørhvene og er ikke særlig artsrigt. Smådyrslivet er kun moderat artsrigt. Der yngler fåtalligt tre arter af padder, herunder spidssnudet frø. Det er væsentligt, at de nuværende åbne bredarealer holdes åbne ved slåning af de tilgrænsende mose- og engarealer, som det er tilfældet i øjeblikket. Det vil være til gavn for søens plante- og dyreliv, såfremt en del af arealet med eng-rørhvene uddybes og nogle af træerne fjernes. I forhold til den seneste undersøgelse i 2007 er vandområdet blevet lidt mere tilgroet med sumpplanter og sumpskov.

Beliggenhed

I Høje Gladsaxe Park nord for Bøgebjerg Engsø.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

6b, Buddinge.

Areal

400 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i plejeplanen fra 2006 for Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park samt i Naturplan 2010-2015.

Dato: 10. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Vandområdet er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Lavvandet og sumpet vandområde, som er omgivet af græsarealer i Høje Gladsaxe Park. Der er enkelte træer af grå-pil og bånd-pil langs nordøstbredden. Det meste af vandområdet er groet til med sumpplanter. Vandet er næringsrigt og klart. En betydelig del af vandet stammer fra udsivning af grundvand. Bunden i vandområdet består af tørv, der er overlejret med dynd og dækket af en del dødt plantemateriale. I østenden har vandområdet afløb mod syd til Bøgebjerg Engso. I april var den største vanddybde 0,4 m, mens den kun var 0,1-0,2 m det meste af sommeren. Vandområdet udtørrede helt i slutningen af august.

Vandplanter

Undervandsvegetationen dækkede ca. 10% af vandområdets areal og omfattede vandrøllike, almindelig vandranunkel, fladfrugtet vandstjerne og korsandemad samt vandmosset vand-seglmos (*Drepanocladus fluitans*). Vandrøllike var dominerende. Af trådalger fandtes slimtråd (*Spirogyra* sp.), der dækkede 1% af vandområdets areal. Flydebladsvegetationen omfattede kun liden andemad, der dækkede ca. 20% af vandområdets areal.

Rørsumpvegetationen, der var domineret af tagrør, bredbladet dunhammer og starer, dækkede ca. 80% af vandområdets areal. Ud over de to førstnævnte dominerende arter fandtes bevoksninger af næb-star, stiv star, knippe-star,

kær-star, tykakset star, top-star, blære-star, almindelig star, almindelig sumpstrå, grenet pindsvineknop, enkelt pindsvineknop, dynd-padderok, manna-sødgræs, kryb-hvene, knæbøjet rævehale, eng-rørhvene, vandkarse, glanskapslet siv, lyse-siv, sideskærm, lådden dueurt, eng-forglemmigej, kær-ranunkel, sværtevæld og kær-snerre.

Smådyrsliv

Moderat artsrigt med enkelte arter af krebsdyr, vandmider, vandtæger, biller, vandnymfer, guldsmede, dansemyg, snegle og muslinger. Af ualmindelige arter registreredes sortmærket kobbervandnymfe (*Lestes dryas*).

Padder og krybdyr

Af padder ynglede 5 arter: skrubbtudse, butsnudet frø, spidssnudet frø, lille vandsalamander og stor vandsalamander. Af disse arter var det kun lille vandsalamander, som var almindelig. En del salamanderlarver nåede formentlig ikke at forvandle sig og gå på land, inden vandområdet udtørrede sidst på sommeren.

Ynglefugle

Ingen vandtilknyttede.

Øvrige faunaforhold

Ingen fisk.

Særlige arter

Spidssnudet frø og stor vandsalamander er strengt beskyttede arter på EF-habitatdirektivet (bilag IV-art). Alle fire paddearter er med på den danske gulleliste. Desuden er sortmærket kobbervandnymfe ualmindelig.

Værdi- og målsætning

Søen har lokal og regional betydning med fire paddearter (naturværdi II). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke opfyldt for søen på grund af tilgroning og for hurtig udtørring om sommeren.

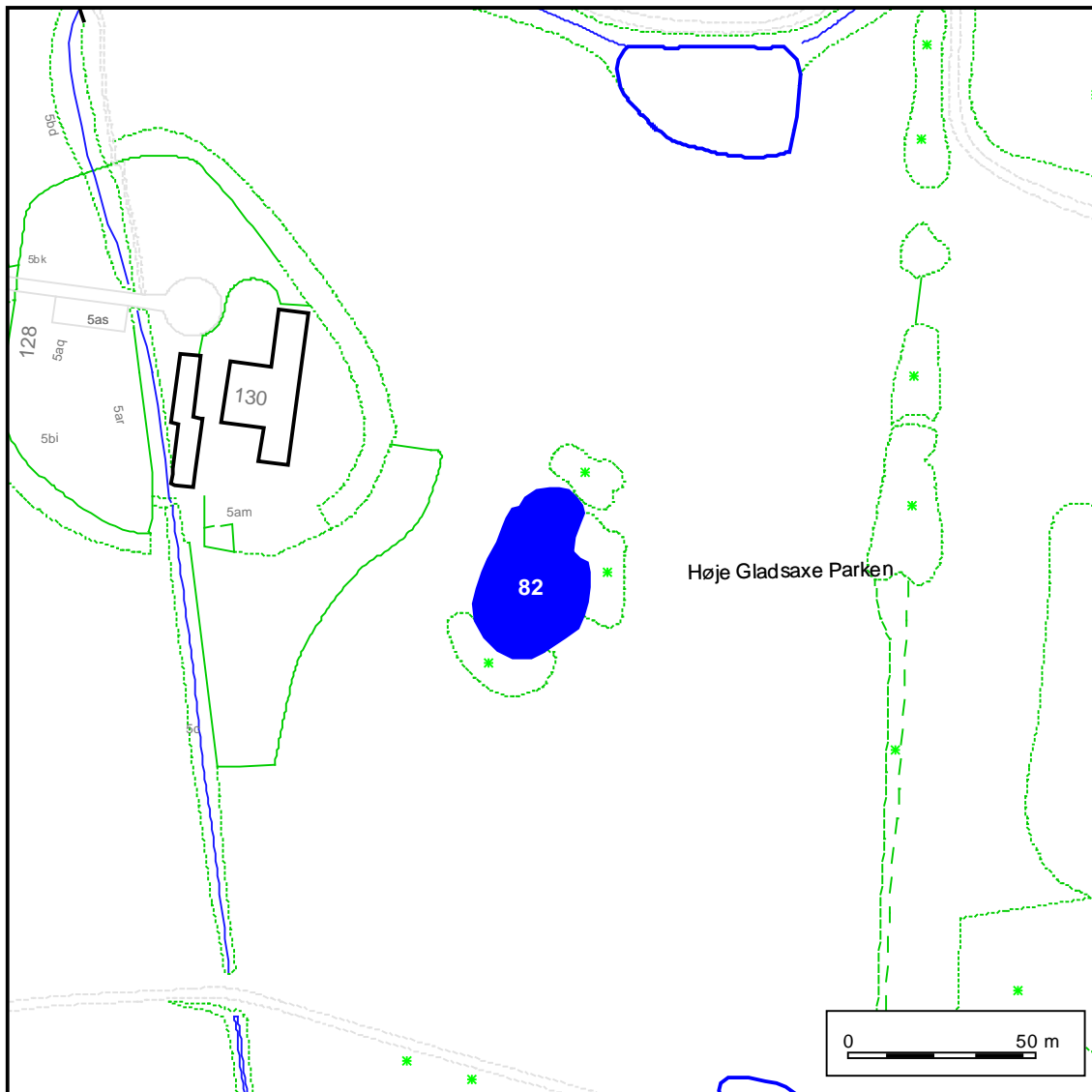
Plejeforanstaltninger

Afvandingen af vandområdet bør begrænses, og en del af området skal renses op for sumplanter for at skabe åbne vandflader igen. I øjeblikket slås græsarealerne omkring vandområdet.

Samlet vurdering

Våd lavning som er ret stærkt groet til med sumplanter og med karakter af star-sump. Lavningen har en ringe vanddybde, og tørrer ud i løbet af sommeren i nedbørsfattige år. Undervandsvegetationen er moderat artsrig, men er ikke særlig veludviklet på grund af tilgroningen med sumplanter. Smådyrslivet er moderat artsrigt. Der yngler fire paddearter, som ikke synes at have særlig gode yngleforhold på grund af tilgroning og udtørring. I forhold til den seneste undersøgelse i 2007 er vandområdet blevet betydeligt mere tilgroet med sumplanter, og det vil være til gavn for plante- og dyrelivet med en oprensning af en del af området.

10.7 Sø nr. 82, Kratersøen i Høje Gladsaxe Park

Beliggenhed

I den centrale del af Høje Gladsaxe Park.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

5a, Buddinge.

Areal

400 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i plejeplanen fra 2006 for Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park samt i Naturplan 2010-2015.

Dato: 10. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Vandområdet er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Søen ligger på en bakketop omgivet af græsarealer i Høje Gladsaxe park. Der er busk- og træbevoksninger langs nord- og sydbredden bestående af bl.a. grå-pil, hvid-pil, ask, poppel, dun-birk og bævreasp. Langs vest- og østbredden er der en jævn overgang fra græsarealerne til søen. Der er rørsump langs vestbredden. Vandet er næringsrigt og lidt uklart på grund af bl.a. humustoffer.

Vandplanter

Undervandsvegetationen dækkede mindre end 1% af søens areal og omfattede kun vandrøllike, kors-andemad og vand-seglmos (*Drepanocladus fluitans*). Af trådalger fandtes dusk-vandhår (*Cladophora glomerata*) og slimtråd (*Spirogyra* sp.), som tilsammen dækkede op til ca. 1% af søens areal i løbet af sommeren. Flydebladsvegetationen omfattede kun liden andemad og vandpileurt, som dækkede ca. 1% af vandoverfladen.

Rørsumpvegetationen langs vestbredden var domineret af almindelig sumpstrå. Herudover fandtes bevoksninger af stiv star, næb-star, top-star, kærstar, almindelig star, kryb-hvene, manna-sødgræs, knæbøjet rævehale, almindelig rapgræs, glanskapslet siv, lyse-siv, tudse-siv, dynd-padderok, kær-ranunkel, tigger-ranunkel, sideskærm, gul iris, lådden dueurt, almindelig fredløs, eng-forglemmigej, bredbladet mærke, vandpeberrod og kær-snerre.

Smådyrsliv

Moderat artsrigt med enkelte arter af krebsdyr, vandmider, vandtæger, biller, vandnymfer, guldsmede, dansemyg, snegle og muslinger. Antalsmæssigt dominerede snegle. Der blev ikke registreret nogen ualmindelige arter ud over stor skivesnegl (*Planorbarius corneus*), som var ret almindelig i søen.

Padder og krybdyr

Der yngede fåtalligt skrubtudse, butsnudet frø og lille vandsalamander.

Ynglefugle

Ingen vandtilknyttede.

Øvrige faunaforhold

Af fisk registreredes karudse.

Særlige arter

De tre paddearter er med på den danske gulliste.

Værdi- og målsætning

Søen er af lokal værdi med tre ynglende paddearter (naturværdi III). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke opfyldt, da undervandsvegetationen og smådyrslivet kun er moderat artsrigt. Dette skyldes bl.a., at vandet er lidt uklart og humusstofholdigt.

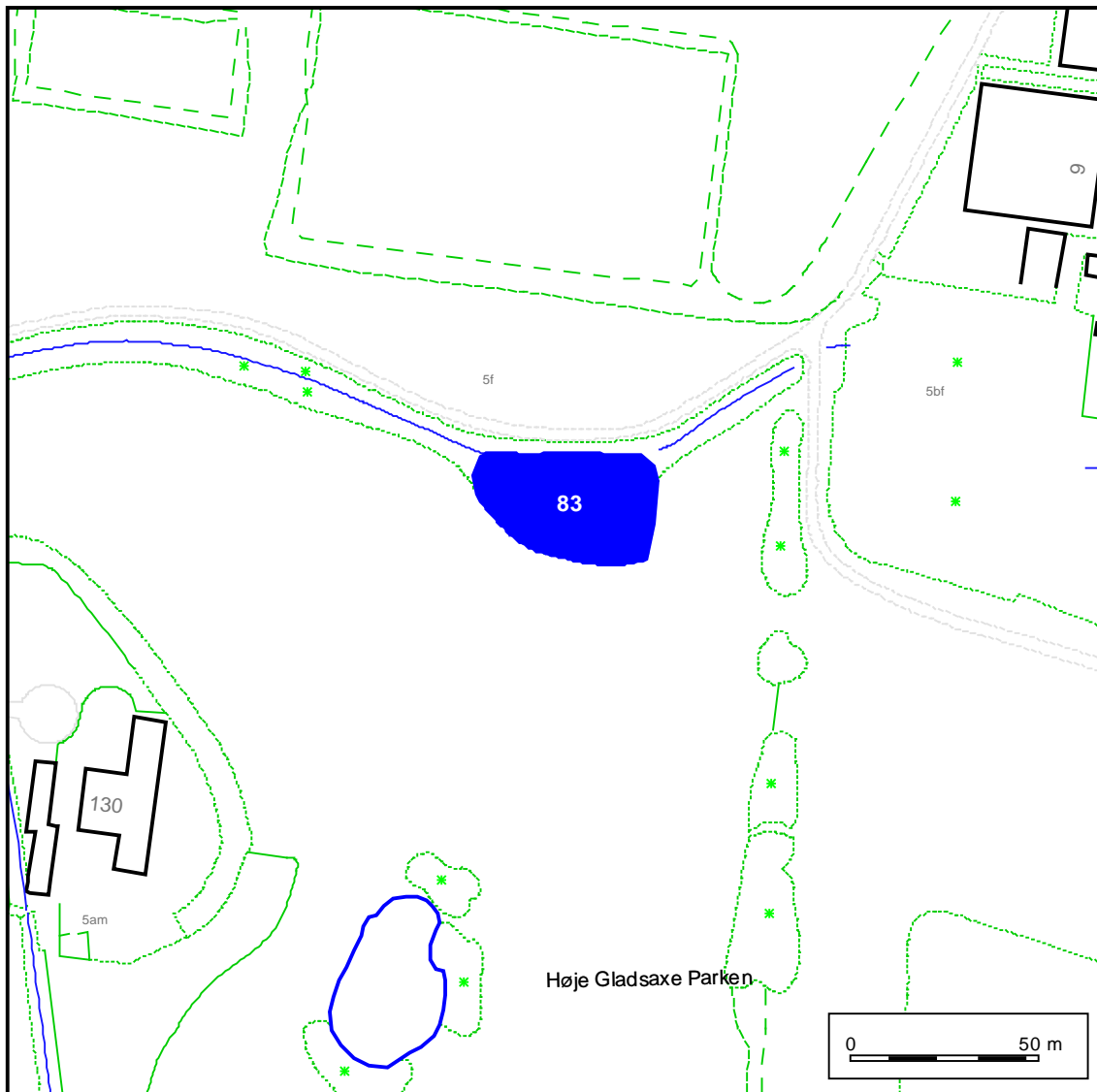
Plejeforanstaltninger

Der synes ikke umiddelbart at være nogen pleje af søen, som vil medføre mere klart vand og dermed også et mere artsrigt plante- og dyreliv.

Samlet vurdering

Næringsrig sø med lidt uklart vand, som er lidt brunvandet på grund af humusstoffer. Som følge heraf er undervandsvegetationen ikke særlig veludviklet, og smådyrsfaunaen er heller ikke særlig artsrig. Der yngler fåtalligt tre arter af padder, hvis yngleforhold imidlertid ikke er særlig gode. Ved den seneste undersøgelse af søen i 2007 var miljøtilstanden og de biologiske forhold også kun moderat gode.

10.8 Sø nr. 83, Vandområde nord for kratersøen i Høje Gladsaxe Park

Beliggenhed

I den nordlige del af Høje Gladsaxe Park nord for Kratersøen.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

5a, Buddinge.

Areal

1.000 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Søen er med i plejeplanen fra 2006 for Gyngeåsen og Høje Gladsaxe Park samt i Naturplan 2010-2015.

Dato: 10. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Vandområdet er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Lavning med vand i et bakket terræn bestående af græsarealer i Høje Gladsaxe Park. Der er pilekrat bestående af grå-pil og bånd-pil langs syd- og vestbredden. Vandet var klart og der var en største dybde på 0,5 m i april, hvorefter vandområdet tørrede ud i løbet af sommeren. Bunden i vandområdet består af muldjord dækket af en del planterester.

Vandplanter

Der var ingen undervandsvegetation. Af trådalger fandtes fåtalligt duskvandhår (*Cladophora glomerata*), der dækkede op til 5% af vandområdets areal. Flydebladsvegetationen omfattede kun liden andemad, der dækkede mindre end 1% af vandområdets areal. Rørsumpvegetationen, der var domineret af tykakset star, dækkede ca. 30% af vandområdets areal. Desuden fandtes bevoksninger af næb-star, kær-star, blære-star, knippe-star, rørgræs, manna-sødgræs, kryb-hvene, knæbøjet rævehale, almindelig rapgræs, almindelig mjøddurt, bittersød natskygge, glanskapslet siv, lyse-siv, lådden dueurt, fliget brøndsel, kær-snerre og eng-forglemmigej.

Smådyrsliv

Noget artsfattigt som følge af udtørring med enkelte arter af vandtæger, biller og dansemyg. Der blev ikke registreret nogen ualmindelige arter.

Padder og krybdyr

Af padder ynglede fåtalligt 3 arter: butsnudet frø, spidssnudet frø og lille vandsalamander. Yngleforholdene var dårlige for padderne på grund af beskygning fra pilekrat og sumplanter samt udtørring.

Ynglefugle

Ingen vandtilknyttede.

Øvrige faunaforhold

Ingen.

Særlige arter

Spidssnudet frø er en strengt beskyttet art på EF-habitatdirektivet (bilag IV-art). Alle tre paddearter er på den danske gulliste.

Værdi- og målsætning

Vandområdet har lokal betydning med tre paddearter (naturværdi III). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke opfyldt for søen på grund af tilgroning og udtørring.

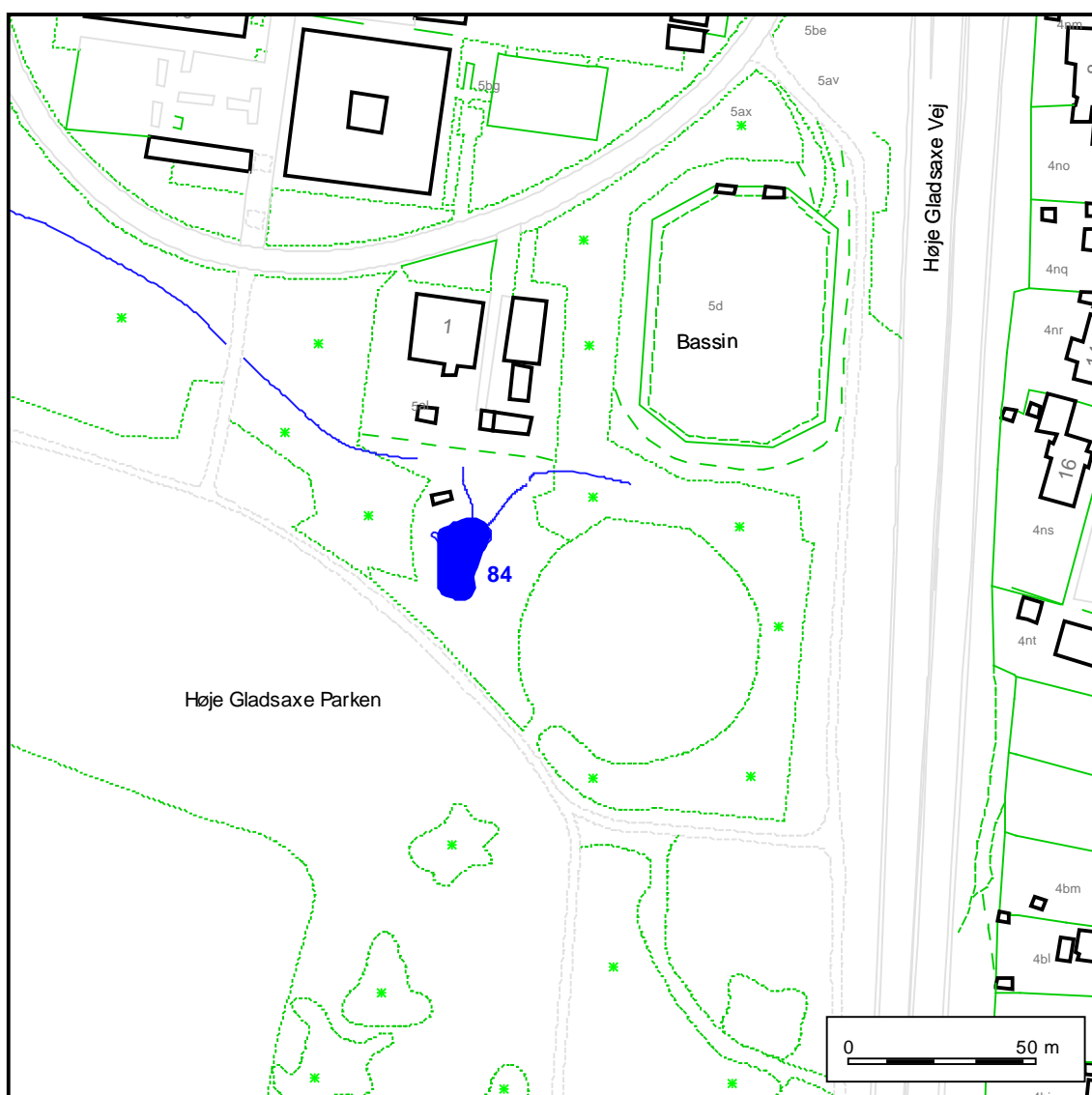
Plejeforanstaltninger

Pilekrattet langs sydsiden bør fjernes, så vandområdet bliver mere åbent. Desuden bør vandområdet uddybes, så det ikke udtørres først på sommeren.

Samlet vurdering

Vandområde i en lavning i et bakket terræn. Der er skyggende pilekrat langs sydbredden, og vandområdet udtørres i løbet af sommeren. Der er derfor ingen undervandsvegetation, og smådyrslivet er ikke særlig artsrigt. Der er tre paddearter, herunder spidssnudet frø, som har dårlige yngleforhold på grund af beskygning og udtørring. Piletræerne langs sydbredden bør fjernes, og vandområdet gøres dybere. I forhold til den seneste undersøgelse i 2007 er vandområdet blevet betydeligt mere tilgroet med pilekrat og sumplanter.

10.9 Sø nr. 84, Lundegård Sø ved Høje Gladsaxe Park

Beliggenhed

I den nordøstlige del af Høje Gladsaxe Park.

Ejendomsforhold

Gladsaxe Kommune.

Matrikler

5a, Buddinge.

Areal

200 m²

Lov- og planmæssige forhold

Omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3.

Dato: 10. april 2007

Dato: 5. juni 2007

Dato: 16. april 2012

Dato: 25. maj 2012

Tidligere undersøgelser

Vandområdet er tidligere undersøgt i april og juni 2007.

Beskrivelse af søen

Meget lavvandet vandområde, der ligger i et pilekrat, og som afvandes via grøfter mod nord. Vandområdet havde en største dybde på kun 0,2 m midt i april, mens den var udtørret i slutningen af maj. Der var en del grene og lidt affald i vandområdet. Bunden består af lerjord, og den udtørres hvert år først på sommeren.

Vandplanter

Som følge af beskygning og udtørring var der ikke nogen undervands- og flydebladsvegetation. Der var heller ingen trådalger. Af sumpplanter fandtes lidt manna-sødgræs, knæbøjet rævehale og almindelig rapgræs.

Smådyrsliv

Meget artsfattigt som følge af, at vandområdet er udtørret en stor del af året. Smådyrslivet bestod kun af enkelte insektarter, der kan flyve til vandområdet, således vandtæger, biller og dansemyg. Der blev ikke registreret nogen ualmindelige eller sjældne arter.

Padder og krybdyr

Ingen padder eller krybdyr.

Ynglefugle

Ingen vandtilknyttede arter.

Øvrige faunaforhold

Ingen.

Særlige arter

Ingen.

Værdi- og målsætning

Området har i øjeblikket en meget ringe naturtilstand og kun potentiel værdi for det vandtilknyttede plante- og dyreliv (naturværdi IV). En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke opfyldt.

Plejeforanstaltninger

Hvis en generel målsætning skal opfyldes, skal vandområdet oprensnes og gøres dybere samt afvandingen begrænses, så vandområdet ikke så hurtigt udtørres. Desuden skal en stor del af de omkringstående pilebuske fjernes, hvorved vandområdet bliver mere lysåbent.

Samlet vurdering

Temporært lille vandområde, der er helt skygget af piletræer. Vandområdet udtørres først på sommeren. Der er et meget fattigt plante- og dyreliv på grund af udtørring og beskygning. Vandområdet bør derfor oprensnes, dræningen begrænses og de omkringstående skyggende træer fjernes.

11 Referencer

Gladsaxe Kommune og Københavns Amt 2006. Gyngemosen og Høje Gladsaxe Park. Plejeplan. Udarbejdet af Landskabsarkitekterne Roskilde.

Gladsaxe Kommune 2009. Naturplan 2010-2015. Udarbejdet af By- og Miljøforvaltningen i Gladsaxe Kommune.

Gladsaxe Kommune 2012. Undersøgelse af paddebestanden i to småsøer i Gyngemose Park og i tre nærliggende småsøer i 2012 for Gladsaxe Kommune. Udarbejdet af Orbicon A/S.

Institut Bioscience 2012. Rødliste over truede, sårbare eller sjældne arter i Danmark på instituttets hjemmeside på internettet.

Miljø- og Energiministeriet 1998. Gulliste 1997 over planter og dyr i Danmark.